

Déliab

43. SZÁM

14
HÍR

EZUSTSZÜRKE
KALAP.
EZUSTRÓKA
(Dorogye foto)

RÁDIÓMŰSOR
OKT. 29 - NOV. 4-IG

Minden szentek

(Eitner
felvétel)

A kis amatőr-fényképező
(Fenichel felv.)

Helsinki, a világ érdeklődésének központja

Egy
parizsi
hölgy
1939-ben

XIII. évfolyam

Budapest, 1939 október 28

43. szám

14
FILLÉR

Délibáb

Színházi felfüggetlen

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

Eelőfizetési ár: negyedévre 1 pengő 80 fillér, félévre 3 pengő 60 fillér. Biztosítással kombinálva negyedévre 2 pengő 60 fillér, félévre 5 pengő 20 fillér, egy óra 90 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50, Jugoszláviában 2 dinár, Romániában 7 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány uca 12. Telefón: 14-23-39, 14-23-50. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Eszenyi Olga, Kodolányi János „Végrendelet” című darabjának főszereplője
(Wellesz felv.)

Gárdaj
Lajos,
Kiszely
Ilona,
Billesi
Tivadár,
Keresz-
tessy
Mária,
Eszenyi
Olga

Végrendelet

A *Végrendelet*, Kodolányi János nagy érdeklődéssel várt új darabja, amelyet e héten mutatott be a *Belvárosi Színház*, nem azt a falukutató megállapítást erősítik meg bennünk, mintha Hamupipóke csak ezért lett volna jó, mert szegény volt, s a testvérek gonoszok, mert gazdagok. Ennek a darabnak komoran erőteljes, ökölbesorított pesszimizmusa fordítva, voltaképpen abban az optimista, de egyáltalán nem érzélgős tételben csendül ki, hogy Hamupipóke azért lett éppen szegény, mert jó volt, Cordelia is azért vesztette el örökségét, mert nem tudott elég könyöklősen gonosz lenni azzal, aki öreg. Nincs ingyen ápolás, ez a shakespearei király és az öreg magyar paraszt tragédiája. Kodolányi Hamupipókéjét Páprády Zsuzsinak hívják és szülei akarata ellenére ment feleségül egy napszámoshoz — ezt a család a legnagyobb gyalázat gyanánt, a legmegvetőbb hangsúllyal emlegeti — különösen nővérei, akik már feljebb kapaszkodtak a „pógár”-i ranglétrán: mert Zsófi férje iparos, Sárié még előkelőbb: fűszeres. El is marják Zsuzsit a háztól. A darab ott kezdődik, hogy az öreg Páprády leesik a padlásról. Mielőtt meghal, a két gonosz testvér, férjeikkel egyetemben leitatja és rákényszeríti Zsuzsi lányát kitagadó végrendeletre. Zsuzsi hiába tiltakozik, hiába is pereskedik, később: anyja a bíró előtt esküt tesz a másik két lány javára, Zsuzsit kisémmizik. Az öreg asszonyban utóbb megszólal a lelkiismeret, de Zsuzsi, vérig sértve, most már nem akarja, hogy a maga örökségével tegye jóvá a család bűnét. Ekkor „megvilágosodik” az öreg asszony, megszólal benne a szektás rajongó, mindenét szétosztja a szegények közt. Mikor ebben vejei, lányal meg akarják akadályozni, hamis esküje bevallására készül. Zsófi, a lánya,

Egyed Lenke,
Simon Mária

ijedten látja, hogy a következményektől való félelmében testvére és cinkosa Sári, sőt saját ura is elhagyja, elveszti józanságát s meg akarja mérgezni anyját. Am amikor az öreg asszony ránéz, megtörik és amikor Zsuzsi, a kisemmizett urával, kicsinyeivel utoljára jön búcsúzni a házhoz, sírva borul le könyörögni, hogy maradjon náluk, akik le már egyedül maradtak. Alapvető hibája a darabnak, hogy általánosít. Ez nem a magyar föld és nem a magyar nép. Kodolányi eddigi műveiben is nagy előszeretettel torzított és ennek az egyébként érthető írói túlzásnak a során sok fájó igazságra rámu-

tatott. De a bűnt kergető indulat, a fenekedő embertelenség, a minden emberi érzésből kivetkőzött elvetemültség közelről sem drámai elem és a színpadon üresen konganak a szavak, amelyeknek nincs meggyőző erejük. A pocsolya még nem mélység, a düh nem szenvedély és az orgyilkosszövetkezés közelről sem érinti a tragédia magaslatait. Prabákot Bilicsi pompásan játszotta. Hálás lehet neki a közönség, hogy komikussá enyhítette ezt a sötét alakot. Finomkodása tökéletes, szinte ragad. Remélhetőleg, mindenkivel örökre megútáltatta az „alázatos tisztelet”-t, meg a kézlegyintéses „nem normális”-t, arra, ami nem tetszik. Kiszely Ilona méltó felesége. Eszenyi Olga Zsuzsija komoly, szép alakítás, Boray Lajos igen jó egy öreg, ravasz, jószágos szavakkal gógós gazda szerepében. Simon Marcsa mint az obligát szomszédasszony, Hoykó Ferenc, a műdzsenti jegyző, Tompa Béla, a kellemetlenül jellegzetes doktor kitűnő volt, mint általában az egész együttes. Ki kell még emelni Danis Jenőt, aki a haldoklót játszotta. „Egyaránt kedves nekem minden gyermekem”, mondja. Nem kell könnyeinke szégyelnünk. A haldoklót nem láthatjuk. Sármasz Miklós mélyen egyszerű rendezése elérte ezzel, hogy ez a megható mondat szárnyakat kap és örök-emberi mélységű háttérrel. Ugyanílyen mélyértelmű, hogy a házba befészkelődött kovács idegölő, úntalan kopácsolása kíséri az utolsó felvonást. Szándékosan hagyjuk utoljára az öregasszony már-már klasszikusnak mondható alakját, melynél nem tudtuk, melyik jobb: az író vagy a művész, Egyed Lenke. Alakítása azok közé a ritka színészi élmények közé tartozik, amelyeket nem lehet elfelejteni. r. a.

A. E. Johann : 40.000 kilométer ; Richard Katz : Vidám napok barna emberek között : Egy mű 320 oldal. — Ára kötve, bérmentve 96 fillér. Beszerezhető Tolnai Világlapja kiadóhivatalában, Budapest, VII, ker., Dobány ucca 12 sz.

Keresztessy
Mária,
Gárday Lajos

Boray Lajos,
Gárday Lajos,
Bánhidy
(Wellesz felv.)

Délibáb

Az ember tragédiája

A Városi Színház Czákó Pál rendezésében előadta „Az ember tragédiáját”. Az újszerű rendezés és az új szereplők játéka tökéletesen elének tárta a hatalmas mű minden szépségét. Képeink a darabból. 1. Sennye Vera. Földényi László. (Ádám és Éva.) 2. Mihályfi Béla (Lucifer). Kaszab Anna. 3. Harasztos Gusztáv és Petur Ilka.

a l

A horo
fiatal lea
kereszt
meg a
illetve
ünnepe
ott volt
Apor G
Sarolta
tője, gr
Fülöp é
Egonné,
nője üdv
a Vörösk
munkájá
több mi
ápolás c

— Mi
többek
mentő s
juk, hog
lehetetl
tikájára
tikáját
küntet,
embert
technik
nők fiz
fokozot
akiknel
volt. M
hont s
kell, h
A Vör
program
folyam
betegá
Célunk
legalál
nemes
idővel
betegá

A legszebb női hivatás

A borongós őszi délutánon rengeteg csinos fiatal leány és asszony siet a győriúti Vöröskereszt Kórház felé, ahol most nyitották meg a Vöröskereszt önkéntes ápolónői, illetve házibetegápolási tanfolyamát. Az ünnepélyes megnyitáson a megjelentek között ott volt Simon Elemér, a Vöröskereszt elnöke, Apor Gizella bárónő főnökhasszony, Lukács Sarolta alelnöknő, a szociális osztály vezetője, gróf Apponyi Albertné, Rottenbiller Fülöp és dr. Czebe Jenő. Vitéz Gátföldy Egonné, a Vöröskereszt választmányi elnöknője üdvözölte a megjelenteket. Ismertette a Vöröskereszt mindenre kiterjedő gyönyörű munkáját. Majd a tanfolyamon résztvevő több mint száznyolcvan hölgynek a betegápolás céljáról beszélt.

— Minden magyar leánynak — mondotta többek között — részt kell venni a nemzetmentő szociális munkában. Nem mondhatjuk, hogy nincs időnk, vagy hogy ez fizikai lehetetlenség. Ha van időnk a test kozmetikájára, ne hanyagoljuk el a lélek kozmetikáját sem. Vajjon mi üdíti fel jobban lelkünket, mint az az érzés, hogy szenvedő embertársainkon segíthetünk. Ma a fejlett technika: a repülő, rádió korszakában a nők fizikai és lelki teherbíróképessége is fokozottabb, mint nagyanyáink korában, akiknek egész világuk kicsiny otthonuk volt. Mi, ha megakarjuk tartani ezt az otthonot saját magunk és családjunk számára, kell, hogy dolgozzunk az összességért is. A Vöröskeresztnek van háborús- és békeprogramja. Az önkéntes betegápolási tanfolyam a háborúra való előkészület, a házi betegápolási tanfolyam a béke munkája. Célunk, hogy minden családban legyen legalább egy képzett ápolónő, aki ezzel nemcsak az orvos segítségére van, hanem idővel a közegészségügyet is elősegíti. A betegápolás egyike a legszebb női hivatásnak.

Vitéz Gátföldy Egonnénak, a Vöröskereszt kerületi választmányi elnöknőjének Aloisia testvér bemutatja a jelentkezők névsorát

Az eredményes munkának két főfeltétele van: a szív és a szaktudás. Meleg érző szívüket önök elhozták munkájukra, a tudást, a tanfolyam fogja adni. Kívánok gyönyörű munkájukra kitartást, sikert és kérem a jó Isten áldását — fejezte be megnyitó beszédét.

*
Hogyan is néz ki közelről egy ilyen önkéntes házi betegápolási óra?

Hetenként háromszor a Vöröskereszt Kórház, vagy a kerületenként az erre a célra megjelölt épületben gyülekeznek a hölgyek, hogy a Vöröskereszt eladónővérek szakszerű és a házi betegápolás minden kérdésére kiterjedő előadását meghallgassák.

A Vöröskereszt Kórház tanfolyamának résztvevői először a jelentkezési ívet töltik ki, majd a kedves Aloisia testvér

Nyevlezké Zoltánné ágyazást tanul

Jankovich
Éva
vállkötést
kap

ismerteti a programot. A tanfolyam célja nem divatrevú és így lehetőleg rövid újjú ruhában, nagyon egyszerű öltözékben kell megjelenni. Karkötő, óra, gyűrű hátrálatja a munkát. Lakkozás a körmökön nem kívánatos, sőt a körmök hossza a legkisebbre eszökkenendő. Ezek az előkészület követelményei. Majd a betegágy körüli teendőkről igen érdekes előadást tart. Mindenki nagy figyelemmel hallgatja. Az elméleti előadást gyakorlati bemutató követi, amihez szükség van a terem szélén lévő asztalon elhelyezett kötszerre, később pedig a terem közepén elhelyezett, a kórházi követelményeknek megfelelően felszerelt ágyakra is.

Aloisia testvér felszólítására tömegesen jelentkeznek „betegek”. Sőt ágyazni is roppant szeretnek a hölgyek, pedig az itt borzasztóan nehéz, mert mindent nagyon rendesen kell csinálni. „Kötözésre” is bőven van jelentkező. Ma van első óra: így még karkötők, hosszúujjú ruhák is láthatók. Persze mindez a holnapután tartandó órán teljesen eltűnik. Az ágyban is majd csak az e célra hozott pizsama felvétele esetén lehet valaki „beteg”.

A tanfolyamokat rengeteg hölgy látogatja. Itt láttuk Denk Gusztáv lovassági altábornagy nejét, gróf Festetich Izabellát, Heinrich Gábornét, dr Eperjessy Sándornét, Lupkovics István tábornok feleségét és leányát, dr Spur Endrénét, dr Bárdos-Féltoronyi Zoltánnét, Dezső Sándornét, Soltész Jánosnét, Bajor Lászlónét, Sólyom Jenőnét, dr Sztár Sándornét, Körmendy Géza ezredes feleségét, Vértessy Jánosnét, dr Zsolnayné-Vozáry Emmít, Gaálnét, dr Fridrich Sárát, dr Pogány Zsuzsannát, dr Hrabéczynét, Lupkovics Klárát, Mártonffy Nórát, Szinay Évát, Szkala Évát, Jankovics Évát, Marik Klárát, Pongrácz Margitot, Zsedényi Margitot, dr Bingerth Jánosnét, Pálmay Andornét és még sokan másokat.

Mártonffy Nórának
a lábát kötik

A gyakorlati bemutatásban igen szorgalmasak hölgyeink. Beliczay Miklósné nagy szorgalommal a matrac elhelyezését gyakorolja. Jankovics Évának a vállát kötik be. A csinos Nyeiczky Zoltánné az ágytakaró és párna használatának módját tanulmányozza. Lupkovics tüzértábornok leánya, a karesú szőke Klára, éppen mint „beteg” szerepel az ágyban. Klára nagyon szorgalmas kislány, mert ha nem a betegápolási tanfolyammal van elfoglalva, akkor a Katolikus Háziaszonyoknál a főzés tudományát igyekszik elsajátítani. Mártonffy főorvosnak, a Gömbös Gyula úti helyőrségi kórház parancsnokának bájosa leányával, Nórával együtt.

„Hivatalosan” már régen vége az órának, de a hölgyek nem akarják abbahagyni a kötözést és betegszerepet. Végre is Aloisia testvérnek hölgylátogatója jön és így sajnos vége az első órának. Ennek a tanfolyamnak biztos nagy sikere lesz. A tanítványok szorgalma mindent felülmul. Mintha éreznék valamennyien, hogy ezzel a szép, lelkes, önfeláldozó munkával honleányi kötelességüknek tesznek eleget.

L. M.

Délibáb

mintegy óráig tartó felvonás alatt esik az eső. Itt már igazi esőt láttunk, amit úgy oldottak meg, hogy a zsinórpadlason elhelyezett víztartályokból ugyancsak a színpadra helyezett víztartályokba engedték le a vizet, amit aztán csöveken keresztül elvezettek. Azóta sem láttunk még ilyen lökéletes esőt a pesti színpadokon. Az elmúlt héten azonban a Vigszínház szolgált ilyen meglepetéssel. Shaw „Pygmalion” című darabjának első képe egy londoni utcát ábrázol — a viharban. Havas esőt kaptunk majdnem egy egész képen át. A halás most is rendkívüli volt, a közönség azt hitte, hogy a szereplők bőrig áznak, holott egy szem eső sem ért senkit sem. A viharos esőt ezúttal is fényhatásokkal érte el a színház. Egy újfajta gép volt a színpadon, amely a viharos eső teljes illúzióját előidézte.

A hordár figurája már régen nem jelent meg a pesti színpadon. Régebben el sem lehetett

A közönség minden időben szerette a látványos színdarabokat. A színpadi rendezők igyekeztek is mindig ezen a téren a lehető legtöbbet nyújtani. A forgó-, majd később a veltelt színpad alkalmazása óriási lépéssel vitte előre ezt a célt. A színpadi technika, különösen az utóbbi időben rengeteget fejlődött. Ma már úgyszólván minden problémát meg tudnak oldani. Láthattunk rohanó patakokat és működő krátert, földindulást ép úgy, mint vízesést s az illúzió egészen tökéletes. A színpadi látványosságok egyik leggyakoribb, de ugyanakkor leghatásosabbja kétségkívül az, amikor esőzést mutatnak be. Esőt láttunk már drámában, vígjátékban és operettben. Láttunk már igazi esőzést, amikor tényleg víz folyt le a színpadról és láttunk már olyant, amikor csak fényhatásokkal érték el az esőzés illúzióját. Évekkel ezelőtt a Magyar Színházban került színre Somersel Maugham „Az eső” című színdarabja. A darab szerint egy egész hosszú.

A stockholmi operaház görljei próba közben

Délibáb

báb

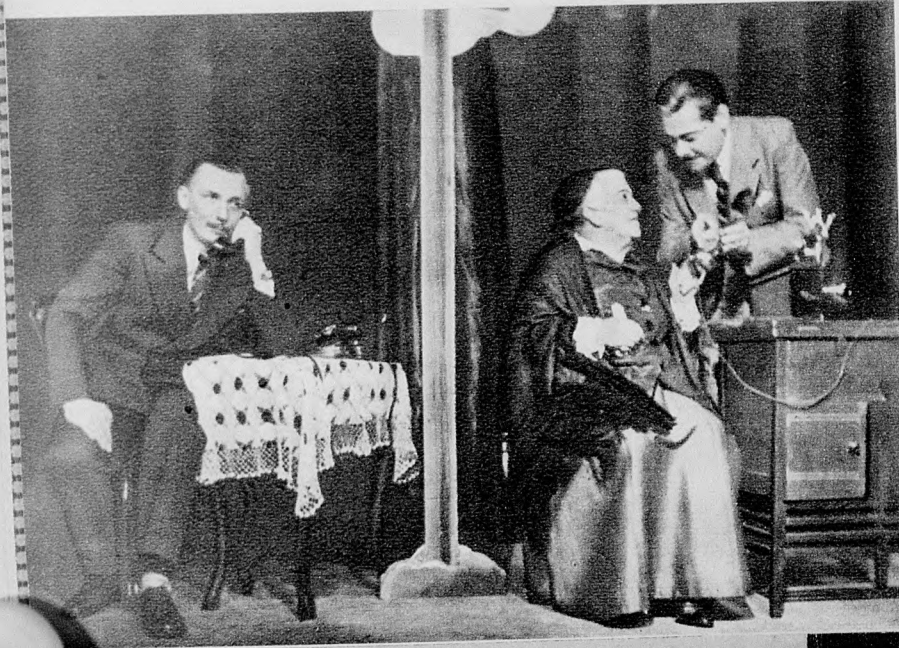
A Pódium kabaré csak most kezdte meg az évadját nagyon sikerült műsorral. Békéffy ezuttal is rendkívül hatásosan konferált. A darabok mind ötletesek és mulatságosak. Bemutatunk két kis Babay-darabot a műsorból. (Anday, Vágóné, Hegyi, Kondor Iholya)

képzelné egy operettel, vagy bohózatot hordár nélkül. A hordár volt az, aki mindig jókat mondott, aki bölcs és humoros kuptékat énekelt, aki a szerető szíveket összehozta, ki — mivel rendszerint öregember volt — okos tanácsokat adott az ostoba fiataloknak. A hordárok száma azonban az életben nagyon mecsappant. Alig van néhány közülük. Helyüket elfoglalták a fürge biciklisták, akiknek nincs idejük romantikázni. Érthető, hogy ez a figura eltűnt a pesti színpadokról is. Most mégis nagy sikere van egy hordárnak a Royal Színházban. Ezt a figurát Rátkai Márton hozta életre. Valóban olyan, amilyen az igazi hordár volt s amilyenek azok ma is, akik még megmarad-

tak. Most erről az alakításról sokat beszélnek úgy a színházi világban, mint a nagyközönség körében. Amikor Rátkai Márton megkérdezték, hogy örül-e a sikernek, ezt mondotta.

— Igen, örülök, de nem magam, hanem a fiaim miatt. Két fiam él New-Yorkban. Mindent sort elolvassnak, ami itt rólam megjelenik. Örülök, mert tudom, hogy milyen öröm lesz nekik az, amikor a „Déliabáb”-ban most megjelenik a fényképem legújabb szerepemben.

Kedves történetet mesélnek most a színházi világban. A művészek klubjában látogatást tett egy jómódú vidéki földbirtokos, aki különben

A Pódium műsorából (Hegyi, Vágóné, Anday)

Déliabáb

nagy házért. érkezik birtok

A P Ber

tagj birtok jegy ház

— P nag T A 46 T vás ken T böl dis

fél bé ke

hi

L

nagy művészbarát. Különösen él-hal a színházért. Aznap, amikor a színházulat megérkezik arra az állomáshelyre, ahol a földbirtokos lakik, a társulat minden egyes hölgy-

Rátkai Márton

földbirtokos sokkal inkább inkább másképpen lát mindent a színházak körül, mint mi, pestiek. A földbirtokos mostanában egy hetet Pesten töltött s minden nap színházban volt s nagyon csodálkozott, hogy az a vidéki primadonna, aki az ő városkájának dédelgetett kedvence volt, csak nagyon kis szerepet játszik most egy pesti színpadon. Alaposan panaszkodott is emiatt egy színházi ismerősének:

— Barátom — mondta a földbirtokos, — elmentem a színházba, ahova a primadonna szerződött. Legnagyobb megdöbbenésemre tapasztalnom kellett, hogy a főszerepet nem a mi volt primadonnánk játssza, hanem más. A mi primadonnánk egészen kis szerepet játszik.

— Hát olyan nagy nő volt az a színésznő nálatok?

— Bizony. Erre vonatkozólag csak annyit mondhatok, hogy ő játszotta Évát.

— Ez már beszéd... Ha ő játszotta Évát „Az ember tragédiájá”-ban...

A földbirtokos itt ártatlan arccal közbevágott:

— Dehogy is „Az ember tragédiájá”-ban, „Az iglói diákok”-ban...

A „Pygmalion”-ban Kormos Márta szerepét közvelenül a főpróba előtt Márkus Margit vette át. Márkus Margitnak szép sikere volt a szerepben, de a kritikusok egy része mégis — tekintve, hogy a színpadon még mindig nem az ő neve szerepelt — Kormos Mártát dicsérette meg. Nem lehetett eldönteni, hogy vajjon Márkus Margitot nem ismerik már, vagy Kormos Mártát nem ismerik még eléggé. *Művészsors.*

Tamás Tihámér tehetséges fiatal költőnek verskötetete jelent meg (Nova felv.)

A pesti társaságból. Orszieh Mausi grófnő Berry Blue Terrierjét most hozta Angliából (Gaby felv.)

lagja virágot kap. Természetes, hogy a földbirtokosnak minden előadásra szóló bérletjegybe van és minden nap el is megy a színházba. Ilyen előzmények után érthető, ha a

Havi 2 pengős részletfizetés ellenében nagyrésztékü könyvsorozatok szerezhethők meg:

Tolnai Világlexikona 20 hatalmas kötete. A könyvsorozat ára kötve Budapesten 46 pengő, vidéken 48 pengő.

Tolnai Világtörténelme 20 kötet. Ára fél vászonkötésben Budapesten 46 pengő, vidéken 48 pengő.

Tolnai: A világháború története 12 kötetből álló, dúsán illusztrált könyvsorozat ára díszes kötésben 42 pengő.

Tolnai: Orvos a családban című öt díszes félbőr-kötésű könyvsorozata, melynek ára bérmentes szállítással Budapesten 40, vidéken 42 pengő.

Kérjen ismertetőt Tolnai Világlapja kiadóhivatalától, Budapest, VII, Dohány u. 12.

Délibáb

Szívésség

Irtá: ORBÓK ATTILA

Az embert sűrűn kérik „szívésségre”. Azonban ennek a szónak egész más jelentősége van manapság, mint volt valamikor. Egyáltalában a szavak értéke megváltozott; teljesen más fogalmakat fednek, mint huszonöt év előtt. Szívésség alatt még nem is olyan régen azt értették, hogy embertársaink, hozzátartozóink, barátaink apró kis kéréseit teljesítettük — s ha hálálkodtak, azt válaszoltuk: egy kis szívésség, szót sem érdemel.

Manapság minden csak „szívésség”, még a legnagyobb szolgálat is, amit embernek tehetnek. A közelmúlt korszak nagy válságai és új eszmeáramlatai ránevelték az embereket, hogy a mások ügyét-haját magukévá tegyék, — az ügyes-bajos emberek meg szép lassacskán megszokták, hogy ne ők maguk intézzék a saját dolgaikat. A hódító szociális gondolat furesa kinövéséiként az emberek egy nagy része egész egyszerűen „szívésségnek” nevezi azt, ami önfeláldozás, önzetlenség, áldozatkészség, nagy szívre valló tett volt valamikor...

Mindez pedig azért jut eszembe, mert tegnap megint egy kis „szívésségre” kért valaki...

Az autóbusz megállónál megszólított egy intelligens kinézésű, jól öltözött, határozottan rokonszenves fiatalember. „Főszerkesztő” úrnak szólított, pedig hát a sajtó egyik cím-telen, egyszerű kis napszámosa vagyok.

— Ha nem tetszik haragudni, — mondotta — egy kis szívésségre kérném...

Aztán elmesélte, hogy jogot végzett és másfél estendeje hiába szaladgál állás után. Próbálnám betenni valahová, mert nyugdíjas szülei nyakán él, menyasszonya van, nőszülni szeretne...

Az ember segít, ahol csak tud. Ez egész természetes. Elővettem töltőtollamat és blokkomat. Feljegyeztem adatait, bármennyire is fázott a kezem a fagyasztó esti őszi szélben. Közben, amíg jegyez-

tem, elhatároztam magamban: minden követ megmozgatok, hogy állást kapjon ez a derék fiatalember. Menyasszonya van. Nőszülni akar. Talán boldog kis család megalapításához nyújthatok segítő kezet.

— Mindent el fogok követni érdekében — mondtam a fiatalembernek és biztatóan megráztam jobbját.

Ő pedig megkérdezte tőlem (tagadhatatlanul „udvariasan”):

— Hogy hívják a „főszerkesztő” urat? Hogy tudjam, ha majd érdeklődni bátor-kodom...

Bevallom, szőrös szívűen viselkedtem. Nem mondtam meg a nevemet.

Mindössze csak ennyit válaszoltam:

— Nyomozza ki, kedves barátom...

És felugrottam a 15-ös autóbuszra, pedig az egyes számúra akartam felszállni...

Az ifjú költő arra kér, hogy előadói estjén bevezető előadást tartsak (persze ingyért), — a negyedrangú színész, hogy főszerepet „verekedjek ki” a legközelebbi filmemben, — egy „békebeli menekült”, hogy váltót írjak alá neki, — egy bús, elvált asszony, akivel életemben először beszélek, hogy bé-kítsem ki az urával...

Egyetlen napon ennyi „apró szívésséget” kérnek, mert ügyebár egy író és újságró ráér mindenre és semmi dolga nincsen...

Valamikor nagyon megbotránkoztam, ha azt hallottam, hogy emberek, akik segíteni tudnak másokon, elutasítják a kérelmezőket, szóval „szőrös szívűek”. Mostanában egészen természetesnek találok, hogy szívtelen emberek is vannak. Mert legalább olyan szívtelenek azok, akik egész természetesnek találják, hogy életproblémájuk megoldása: mindössze egy kis „szívésség”. Amivel tartozik minden jólnevelt úriember kevésbé szerencsés embertársának. De nemcsak a kevésbé szerencsésnek, hanem a *hitványának*, a *tudatlannak*, a *naplopónak* is...

NŐI SZEMMEL

A híres íróba halálosan szerelmes a felesége. Nagyon féltékeny rá, egy percre sem hagyja egyedül, még darabjai próbáin is mindenütt jelen van és jaj szegény fejének, ha az író valamelyik színésznővel kedvesen beszél. A napokban együtt utaztak a villamoson. A perrónon álltak, egyszerre a kanyarnál a feleség elbúcsúzott. Többen ijedten kaptak feléje, nehogy kiessen. Mire a férj bánatosan megszólalt: — Ne féljenek. Nélkülem úgysem esik ki.

A férfiak, valljuk csak be, nem mindig udvariasak. Ime egy példa. Szín: autóbusz. Egy fiatal nő addig fixirozott egy elegáns férfit, amíg az, bár látszott rajta, hogy nem szívesen, de átadta a helyét. A hölgy arcán diadalmosoly suhant át és leült. A férfi köszönetet várt és amikor látta, hogy hiába, mielőtt leszállt, mérgesen odaszólt: — Köszönöm, hogy elfogadta a helyemet. (pr.)

Minden kérdésben szakértő, ha Tolnai Világlexikonát áttanulmányozta.

Déliháb

Majoros Jóska

Írta: NÉMETH KÁROLY

Ebéd után két óraker kezdtek ezt a rendkívül érdekes tereferét golyókról, elcsereált számolócédulákról, miegyébbről, amelynek két óra öt perckor vetett végef az urasági kocsis kerek felesége. Tízéves voltam, az első réalba jártam, két óra múlt öt perccel és az asszony szelíd eréllyel rám szólt:

— Tanító úr, jól tenné, ha tanítaná a fiamat, Józsika — fordult fia felé, — figyelj a tanító úrra, ő tanítani fog.

Ebből a kevésből nagyon is jól megértettük, hogy nekem tanítanom, Józsiának tanulnia kell, így hát, mert nekem volt a könnyebb, tanítani kezdtem:

— Mondjuk azt — szoltam, — hogy a *Ká* betű kamatot jelent. Ezt úgy kapjuk meg, hogy a tőkét megszorozzuk a percenttel és az évek számával, majd az egészet elosztjuk százzal. Ez azért van, mert... — és tízesztendős fejemmel igyekeztem plauzibilissé tenni a kamatszámítást.

— Ismételd — förmedtem Józsiára, mert észrevettem, hogy az anyja rám sandít: okos tanító vagyok-e, vagy sem.
— Most még nem tudom ismételni — sandított vissza Józsika az anyjára, — jó lenne, ha felírnád...

— Most az egyszer még felírom — egyeztem bele és kilestem, hogy a grófi kocsisné helyesel, — de legközelebb már kívülről mondd fel a kamatot. Ide figyelj! Szóval *Ká* azt jelenti, hogy kamat. Ez esetben:

$$K (\text{kamat}) = \frac{\text{tőke} \times \text{percent} \times \text{évek}}{100}$$

Józsika hosszasan nézegette az írást, majd így szólt:

— Tőke szorozva percenttel, szorozva az évek számával és osztva százzal. Ugye?
— Na, végre, hogy érted! — kiáltottam fel diadalmasan.

Legnagyobb meglepetésemre Józsika így szólt:

— Az elejét nem értem. Nem tudom, hogy mit jelent az, hogy *Kákamat*?

— Te, hülye — üvöltöttem mérgemben, de Józsika már emelkedett székéről, hogy sápadt dühvel agyonvágjon a sértésért.

Legalábbis nyúltagyon, amiként begörbített tenyeréből következtethettem.

Ekkor — és a legjobb pillanatban — közbevisított édesanyja:

— Józsika, letöröm a derekadat, ha kezet emelsz a tanító úrra!

Mivel pedig Józsika már kezet emelt rám, az édesmama jónak látta ötöt, hatot, de nagyot, rásózni Józsiára, éppen oda, ahol érte.

— Mondjuk azt, hogy *Ká* azt jelenti, hogy kamat. Ez esetben...

— Egye meg a fene a kamatot is, meg a kákamatot is — vágott közbe Józsika, — ezt én már soha nem értem meg, hanem elmondom neked, hogyan kerültünk mi fel Pestre!

Tudálékosan és mindentudóan bölintottam, de Józsika felvilágosított:

— Nem azért, hogy a gróf engem kitaníttasson a pesti iskolában. Hanem, mert az előző kocsis el kellett kergetni.

És ekkor Józsika belekezdett egy történetbe, amelyet annyira értettem meg, mint ő a kamatszámítást. Ebben a történetben szó volt egy színésznőről, akivel úgy viselkedett az előző szemtelen kocsis, mintha ő lenne a gróf. Ez még nem is lett volna nagy baj. Az elkergetés ott kezdődött, amikor a gróf megtudta, hogy a színésznő úgy bánik a haszontalannal, mintha gróf lenne.

— Így jártam ki hat oskolát odahaza — fejezte be zavaros és érthetetlen históriáját Józsika, — amíg nem felrendelték édesapámat ide, a palotába.

Mivel pedig ez az egész történet zavaros és érthetetlen eddig, megmagyarázom az előzményeket. Majoros Jóska hat elemít végzett, tizenöt éves legény volt, amikor apjával, anyjával együtt az említett színésznő-história következtében felkerült Pestre és beiratták az én reáliskolám első osztályába, amelyben jó tanuló, stréber, girhes,

Nem szaladhat el senki a mai élet kínzó kérdéseivel. Sikeresen szembenézhet ezekkel a kérdésekkel, ha megismeri Tolnai Világlexikonát.

kis kölyök voltam; ennek következtében vigyázó, besűgő és minden egyéb.

Félévkor Majoros Jóska hat szekundát kapott, elsősorban azért, mert semmit sem tudott, másodsorban, mert Schwimmer tanár úrral vitatkozott, hogy nem csupán a bácskai humusz jó, de jó minden somogyi föld is, csak érteni kell hozzá.

— A föld: föld, a humusz meg humusz — mondta oly kétértelműen, amiből világosan látszott, hogy fogalma sincs róla: mi a humusz.

A tanári kar ekkor, félévi bizonyítvány után, jelölt ki engem havi tíz koronáért házitánítónak Majoros Jóska mellé.

A Nádor uccai grófi palota földszintjén, a lovak istállója mellett, Majorosék lakosztályában megkezdtem házitánításomat. Kamatszámításra, humuszra, magyar regékre, derdidaszra, természetrajzi falevélligúrákra és Hunorra, valamint Magorra oktattam Jóskát, akit kerekre formált anyja Józsiának nevezett, holott ez a Józsika nagyobb volt nálam, nagyobb az anyjánál: öles szál parasztleány volt, titokban pipázott.

Városi satnyaságom látván, rettentően féltette Józsikát az anyja. Mint már említém, engem gyakran szorgalmazott, hogy szaporábban tanítsam fiát, de ha nagyon bele találtam jönni az oktatásba, nyomban ott termett: vajaskenyeret, szalonnát, frissen sült tőpörtyűt, kevés avas sonkát adott Józsiának, nehogy a vereskepű legény el-sorvadjon a sok tudománytól. És mert gyerekekhez értő asszony volt: az én szívemet sem sajdította. Valahányszor Józsikát etette, behívott az istállóba, hogy vibogjak a frissen született kis csikón, amely hol mellette rügött, hol megharapott, de soha nem mutatkozott unalmasnak.

Józsika étkezési szüneteit mai magyar nyelvtudásommal intermezzóknak nevezném

és elárulhatom, hogy a havi tíz koronáknak nem tekintve, ezeknek az intermezzóknak köszönhetem, hogy városi gyerek létemre megismertem a gróf úr istállójában a vidéket. Kétségtelen azonban, hogy én sem maradtam adós.

Félévkor hat szekundája volt Majoros Jóskának, a tudatlan parasztyereknek, év végére viszont megtanulta, hogy mi a fekete föld: a humusz és milyen rajzolat különbözteti meg a hársfa levelét az ákác levelétől.

Amiből is az következik, hogy bizonyítványosztáskor már csak négy szekundája volt Józsiának.

A négy szekunda láttán apja-anya elképedt:

— Szép dolog ez, hogy a fiúnk kijárta a pesti felső iskolát is — nézegették a bizonyítványt, — ennél okosabb legény nem lesz a faluban. Van kis földje, van házikója, mehet gazdálkodni.

— Ha én anyyi iskolát jártam volna — sóhajtott fel a kocsis.

— A tudás: tudás — könnyezett boldogan az asszony, majd az esedékes utolsó tíz korona után két titkos koronát csúsztatva markomba, így szólt:

— Tanító úr, legyen szerencsés, mert Józsikát megmentette a gyalázattól!

Nem csökkentettük lapunk tartalmát,

miután a hirdetések nagy részét kihagytuk és annak ellenére, hogy a lapterjedelmet korlátoznunk kellett, lapunk tartalma majdnem ugyanannyi, amennyi volt. Mindent elkövetünk, hogy az engedélyezett oldalterjedelmet az olvasóközönség érdekében a legteljesebben kihasználjuk.

JÁR A BABA, JÁR

Álmomban ezer évet ugrottam előre és ezüstkanállal bekebelezvén ebédpasztillámot egy korty vegyileg kevert vízzel, olvasni kezdtem délutáni lapomat:

KORSZAKALKOTÓ FELFEDEZÉS

Mr Max Stopp, aki zseniális találmányaival nem egyszer ejtette bámulathba a világot, újabb felfedezésével ismét magára vona a tudományos körök figyelmét. Ugyanis egy reggel ágyából felkelve szórakozottságából elmulasztotta felcsatolni önműködő járótalpát és akaratlanul is a saját lábán állt. Megleپődvé észlelte, hogy nem esik el, sőt megtartotta egyensúlyát még akkor is, amikor ösztönös mozdulattal egyik lábát a másik után emelve, kimozdult álló helyzetéből. Rájött tehát arra a hihetetlennek látszó felfedezésre, hogy az ember járni tud gép nélkül is, bár sokkal lassabban, mint ahogyan az ezer éve használatban levő járótalp segítségével járt.

Tudósunk szerint az emberi lábnak ez a természetellenes képessége nem más, mint a járógépekhez hozzászokott térd reflexmozdulata. Az a feltevés, hogy ez az ösztönös mozdulat az őseberig visszavezethető volna, légből kapott állítás, mert forgatva a világtörténelmet, meggyőződhetünk róla, hogy az emberiség sohasem állt meg a saját lábán.

Mr Max Stopp a felfedezéstől vérszemet kapva, az uccán is folytatott hasonló kísérletet, mégpedig bámulatos eredménnyel. Óriási tömeg vette körül és megéljenezték.

Nem akarjuk hinni, hogy ez a felfedezés gyakorlati célt szolgáljon, már csak azért sem, mert a közlekedésnek ezt a kényelmes formáját csakis a ráéró gazdagok vehetik igénybe. A szegény emberek, akiknek sietős a dolguk, továbbra is robogó autókön kénytelenek járni.

Erre aztán felébredtem.

(D.)

Délibál

GERALDINE FITZGERALD

új filmjében

(Warner foto)

Peregrina
a
film

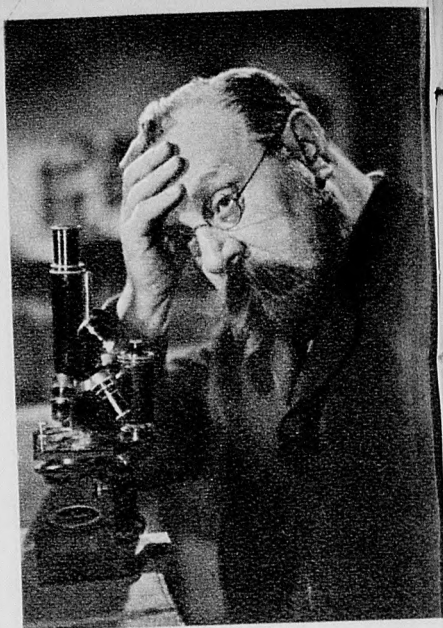
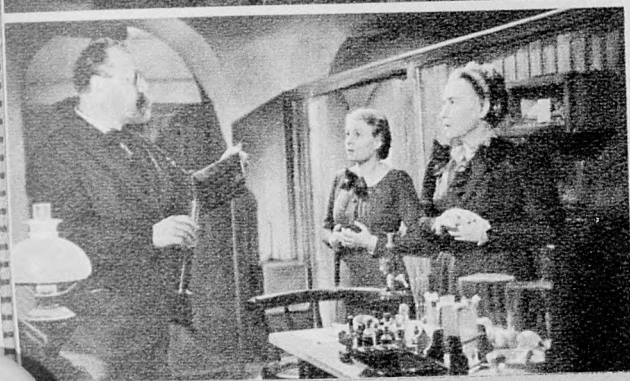
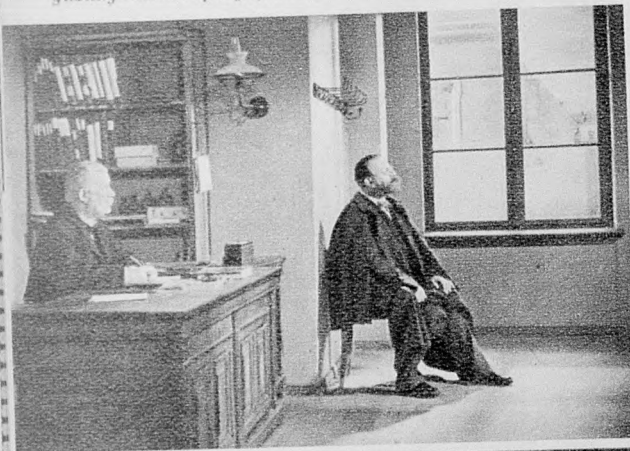

(D.)

bál

Film az emberiség egyik jötevőjéről

Az életrajzfilmek sorában nagy érdeklődésre tarthat számot a Robert Koch professzor küzdelmeiről készített film, amelynek különös jelentőséget ad, hogy a főszerepeket Emil Jannings és Werner Krauss játszóknak benne. Első eset, hogy ez a két világhírű nagy színész egy filmben együtt játszik. A magyar közönség Jannings-t még a némafilmek korából ismeri. Néhány alakítása (a Faust, a Fáraó, az Elsodort ember című filmekben) örökre emlékezetes marad. Jannings 1914-ben mint tengerésznavendék lépett először a felvevőgép elé s most a német lapok azt írják róla, hogy Koch professzor megszemélyesítésével betetőzte sikereiben gazdag színészi pályafutásának eredményeit. Róbert Kochot

orvostudományi felfedezéseiről az emberiség jötevői közé helyezi a történelem. Emlékéhez mellő, hogy a németek reprezentáns nagy színésze, Jannings keltette alakját új életre. A Tobis filmje a német moziszaklapok szerint megrázó erővel eleveníti meg azt a kilarzó, szívós, majdnem emberfeletti küzdelmet, amelyet Robert Koch, akárcsak Pasteur, az elmaradottsággal és meg nem értéssel szemben folytatott. Kortársra, a nagylekintélyű Wirkoch professzor az egyetemi katedráról éveken át gúnyos hangon beszélt az átmozgó vidéki körörorvosról s az egyetemi hallgatók gyakran lábdobogással adták kifejezést tetszésüknek, amikor tanáruk a lenézett „bacillusvadász” ócsárolta. Koch doktor úr, mint egyik képünkön látható, türelmesen előszobázott Wirkoch professzornál. Családja ellenkezéseivel és a nélkülözésekkel nem törődve, fanatikus hittel küzdött meggyőződéséért, amíg felfedezése igazságát és jelentőségét a mikroszkóp csatlakoztatásával sikerült bebizonyítania a tudományos világ előtt. Az emberiség javára áldozott életéről szóló filmből képeink néhány jelenet mutatnak be.

Előfizetőinket okvetlen kérjük, ha a lakáscímük megváltozik, hogy ezt lapunk kiadóhivatalának (Budapest, VII, Dohány ucca 12) jelentésk be.

Emil Jannings a Koch életéről szóló filmben (Tobis-foto)

Délbáb

**ÚJ FILMEK JÖNNEK
HOLLYWOODBÓL**

Kertész Mihály új filmjét
rendezi. A film az amerikaiak
kikötők izgalmas életét
mutatja be
(First National Picture)

Rosemary és Priscilla
Lane új filmjükben
együtt szerepelnek
(Warner Bros. E.
Vitaphone Picture s)

Bette Davis,
a „Judith” felejt-
hetetlen hősnője kosztümös
szerepet játszik új filmjében
(First National Picture)

APRÓSÁGOK PETŐFI SÁNDOR ÉLETÉBŐL

Irta: Ifjú HEGEDŰS SÁNDOR

Kis gyerek korom óta nap-nap mellett hallottam Petőfit emlegetni családjunkban és úgy megszoktam a róla való emlékezést, hogy gyakran azt hittem, hogy ő egy rég elhalt kedves rokonunk volt, akinek emlékét családjunk nagy kegyelettel őrzi. És így Petőfi alakját én nem csak költeményei révén, látom magam előtt, de azoknak az emlékeknek révén is, melyeket róla nagyatyám és nagybátyám meséltek. Így én már fiatal koromban megtanultam ismerni, a költő Petőfi mellett, az ember Petőfit is. Nagyatyám Jókay Károly volt, huga Jókay Eszter, Vály Ferenc híres pápai professzor felesége és legfiatalabb testvérük, Jókai Mór. És így mind a hármuk emlékeit ismerem Petőfi Sándorról, hozzáadva még azt, amit édes anyám Jókay Jolán mesélt, aki azokat Polay Máriaától, Jókai anyjától hallotta — ezelőtt hetven évvel. Egyhangúan azt hangoztatták, hogy Petőfi nagyon rátartó ember volt és teljes tudatában volt hivatásának, nem egyszer mondotta előttük: Mindenki valamire születik a földön — én világhírré születtem!"

A lakásomban most is megvan az a gyönyörű Biedermeyer kanapé, amely Jókai anyjára volt és amelyen Petőfi üldögélt a komáromi ősi családi házban. Mikor ez a bútor hozzánk került, még rajta volt az egyszerű fekete bőrhuzat szakadozott felületével, amelyen Petőfi ült és Jókai anyjának beszélt az ő Móríc öccséről, kezét a kanapé gyönyörűen faragott karfáján nyugtatva, míg egyre ismételte: „Csak azért jöttem Komáromba, hogy meglátogassam az én Móríc öcsémet”.

„Derék dolog — derék ember dolga!” — felelte rá Jókai anyja.

És ott ült Petőfi egész nap és még másnap is a komáromi Jókay-házban és hiába hívták a szomszédok, hiába hívták a kis város előkelőségei Petőfit, hogy látogassa meg őket is, ő egyre csak azt válaszolta minden invitációra: „Most nem lehet, mert mint mondom — csak azért jöttem Komáromba, hogy meglátogassam az én Móríc öcsémet!” És nem mozdult egy tapodtat sem a Jókay-házból. És ott is aludt egy éjjel, Jókaival egy szobában.

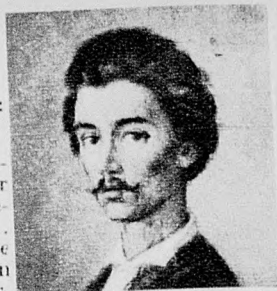
Dédanyám mindig azt mondta: „Derék ember volt Petőfi, nagy jellem, nemcsak nagy költő! Bort alig ivott. Bekészítettem a szobájába egy üveggel, de biz' az érintetlen maradt. Meg is mondtam neki: „Ejnye Petőfi, hát nem itta ki az én boromat! Azt felelte rá: Nagyasszonyom én csak „hír”-ben iszom a bort, de úgy valóságban ritkán!” Azért is haragudtam rá, hogy nagyon kis zsebei voltak, magam sütöttem részére tepertyós pogácsát és alig fért be zsebébe egy-kettő, de akkor megígérte, ha megint Komáromba jön, akkor majd olyan ruhát vesz fel, amelynek négy akkora

zsebe lesz, mint a mostaninak, és akkor azokat majd mind tele-tömjük pogácsával... Nem jött el többet, de levelet küldött, abban is ugyanazon egyenes, becsületes derék ember volt, mint az életben.”

De legtöbbször szerepelt családjunkban, Pápán, a híres Vály-házban, Jókai sógoránál, a híres professornál, aki Jókait nevelte és akinek utolsó tanítványa én voltam. Vály Ferenc nagyon szép ember volt, méltóságos megjelenésű, magas, nyúlánk, hófehér szakállal és jóságos kék szemekkel. Petőfit is tanította a kollégiumban. Jókai sógoránál lakott Pápán, a Vály-házban, Petőfi ide gyakran eljárt. Jókai huga, Eszter, szeretettel fogadta, később sokat mesélt nekem róla:

„Gyakran benézett hozzánk, míg Móríc itt tanult és mi szívesen foglalkoztunk a két fiúval. (Petőfi és Jókai.) Szerették a csillagokat nézni. Petőfinek a Vénusz volt a kedvenc csillaga, itt az udvaron nézegettük egy kis távcsővel. Jókai is a Vénuszt szerette, mindkettő bámulta annak csodás fényét és aztán vitatkoztak, hogy miért tűndöklöbb a Vénusz fénye, mint a többi csillagoké. Egyszer egy ilyen csillagnézés alatt történt, hogy az új házi kutyánk, aki eddig Petőfit nem ismerte, éktelen dühvel nekirontott és ha nem lett volna eszima rajta, bizony, a nadrágját kiszabta volna. Mi csitítottuk a kutyát: Nem jössz ide, gyere ide Lakör!” Ez volt ugyanis a kutya neve. De erre megszólalt Petőfi: „Bocsánat, nénémasszonyom, az nem Lakör, hanem „Le coeur!” és a szívére tette a kezét. Én nevetve válaszoltam: „Magának van igaza, az „Le coeur”, a szív, de ez a kutya meg Lakör, mert az a én lakomat őrzi, azért az egyik megmarad mindégig „Le coeur”-nak, ez meg Lakörnek!”

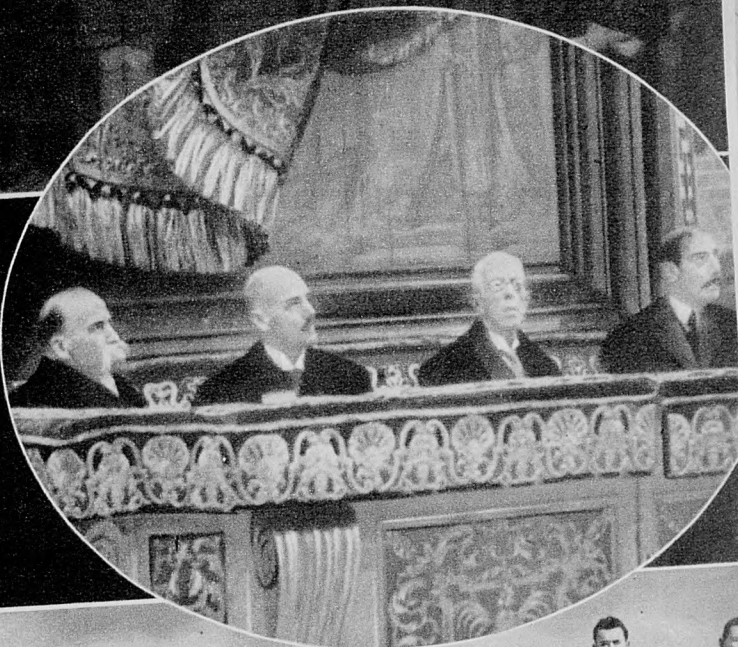
Petőfiről nagybátyám, Jókai Mór is sokat beszélt nekem. „Olyan cigányképű gyerek volt, vékony ember, a hangja is vékony, nem volt magasabb nálad (162 cm), szeme nem volt nagy, de gyönyörűen fénylett, csillagtűz ragyogott szemében. Sokáig nagyon szerettük egymást, de aztán összekülönböztünk és így váltunk el és nem láttuk soha többé egymást. Sajnálom, hogy így ért véget barátságunk, de ki gondolt akkor arra... így volt megírva a sors könyvében... De azt mondhatom, ő volt a legjellemesebb ember, akit ismertem!” A nő szentség volt a szemében! A szerelem hitvallás — de tiszta lélekből fakadó. Szenvedélyes fiú volt, ha beszélt, hévvel adta elő a dolgokat, az ember érezte, hogy lelke egész tüze lángol a dolog mögött! Amilyen mélyen éreztük ezt a verseiből... éppen ilyen volt ő... Minden verse Petőfi hű képe... Sajnálom, hogy így váltunk el!... Ennek a beszélgetésnek is több évtizede már.

A HÉT

A Főméltóságú Kormányzó Ur jelenlétében megnyitották a Protestáns Kiállítást. Jobbról: Tasnády-Nagy András igazságügyminiszter (MFI felv.)

A stockholmi államfők találkozója. Kallio finn köztársasági elnök, Haakon norvég király, Gusztáv svéd király, Christian dán király

A magyar-német lövészmerkőzés magyar résztvevői (MFI felv.)

RÁDIÓMŰSOR (október 29-től november 4-ig)

Tasnádi Ilona
8.25

Vasárnap OKTÓBER 29

BUDAPEST I.

8.00: Szózat.
Utána: Hanglemezek.
1. Kossovits: Szerenád (Lavotta szerelme, Mária Terézia 1. honvédegyalgezered zenekara, vez. Fricsey Richárd); 2. Göndör József: Vagy rangosan, vagy rongyosan (Selymesi szövé. Koréh Endre); 3. a) Babits László: Engem aztán senki se sajnáljon; b) Babits—Kálmár: Piros pipacs, szarkaláb (Báday László); 4. László Imre: Azt a fehér rózsát (Seress Rezső szövé., László Imre); 5. Thegze-Gerber: Sargul már a kukoricaszár, klarinétcsárdás, Kundry szövé. Kubányi György); 6. Lehár: Egyveleg (Ultrafón-zenekar); 7. Cherubini—Bixio: Filmdal (Fernando Orlandis); 8. Sattler: Csillagocska és a hold, dal (Erna Sack); 9. Schubert—Berté: Három a kislány, egyveleg (Marek Weber zenekara).

8.45: Hírek.

10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi plébániatemplomból.
A szentbeszédet mise közben Folba János prelátus, főesperes mondja. Énekel a templom énekara Kemenes Frigyes vezénnyelésével. Orgonál Gergely Ferenc.

11.15—12.15: Görög katolikus magyar istentisztelet a Rózsák tereén lévő gör. kat. magyar plébániatemplomból.
A szentbeszédet mise közben Krajnyák Gábor dr. tb. kanonok, plébános mondja. Énekel a templom vegyeskara Szemerszky János vezénnyelésével.

12.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar.
Vezényel Majorossy Aladár. 1. Rossini: A tolvaj szarka, nyitány; 2. Humperdinck: Jancsi és Juliska — a) Esti ima; b) A cukorkaházban; c) Boszorkánytánc; 3. Majorossy Aladár: Mese; 4. Siklós Albert: Táncimpressziók; 5. Ravel: Pavane; 6. Dohnányi: Nászkerítő a „Pierette fátyol” c. némajátékból; 7. Fischer Ernst: Az Alpoktól délre, szvit.

1.45: Hírek.

2.00: Hanglemezek.

3.00: „Időszerű gazdasági tanácsadó.”
A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.

3.45: „Bábjáték.” Közvetítés a Regnum Marianum Cserkészotthonból.
Előad Lakatos Emilia szfv. óvónő. Beszél Budinszky Sándor.

4.30: „A lelki egyensúly.”
Bognár Cecil dr. egyetemi tanár előadása. (Közművelődési előadássorozat.)

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: Kálmár Pál magyar nótákat énekel, kíséri Pertis Jenő cigányzenekara.

6.20: A Keresztyén Ifjúsági Egyesület műsoros estje a studióban.
Közreműködnek a sárospataki cserkészregősök.

7.00: Országos Postászenekar.
Vezényel Eördögh János.

Közben

7.15—7.25: Hírek.

7.55: Károlyi Gyula zongorázik.

8.25: „Esz és szívárvány.” Vers, próza és muzsika az esőről.

Összeállította Mária József dr. és Öry István. Közreműködik Somlay Artur, Tasnádi Ilona, a Nemzeti Színház örökös tagja, Fáy Béla, Rieger Tibor dr. Közben hanglemezek.

9.15: „Dalok az ezert országából.”

Közvetítés Finnországból.

10.00: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

10.25: Magyar Revü tánczenekar játszik.

11.00: Hírek német, angol, olasz és francia nyelven.

11.20: Kurina Sini cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11.15—12.15: Szórakoztató hanglemezműsor.

3.05—3.40: Suki Tóni cigányzenekara.

3.45—4.30: Szabó Kálmán jazzháruasa.

5.50: Közszeghy Elemér előadása.

6.20: Hanglemezek.

I. rész. Lucienne Boyer és Tino Rossi lemezei.

II. rész: Egyvelegek. III. rész: Jazz-számok.

7.30: „Az európai államok szabaddívmozgalma.”

Czakó István dr. előadása.

8.00: Hírek, lövészeredmények, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

8.20: Zenekari művek hanglemezeiről.

1. Wagner: Faust, nyitány (londoni szimfonikusok vezényel Coates); 2. Bruckner:

VII. szimfónia (E-dúr, Minneapolisi szimfonikusok, vez. Ormándi Jenő).

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

9.00: „Krisztus Király ünnepe.” A katolikus ifjúság és egyesületek közreműködésével. A szentmisét és szentbeszédet Madarász István dr. megyéspüspök tartja. Közvetítés a kassai Szent Korona térről.

10.30: Hanglemezek.

11.15: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.

11.35: „Megemlékezés II. Rákóczi Ferenc kassai temetéséről.” Delfini László előadása.

12.00: Hanglemezek.

12.20—3.45: Azonos Budapest I. műsorával.

3.45: „A Nagyságos Fejedelem hazatért.”
Közvetítés II. Rákóczi Ferenc kassai udvarházából és templomából. Beszél Schalkház Lipót.

4.30—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAS3 hívójeles adóállomáson, 15.370 kiloelektron, 19.52 méteren.

Délután 3—4 óráig.

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kiloelektron, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

Rigó Magda
8.30 (Vajda M. P. f.)

Hétfé

OKTÓBER 30

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: „A tengeri kí-
gyó.”
Irta Tasnádi-Ku-
bacska András.

10.45: „Sírok, temetők, pantheonok.”
Irta Vértés József.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: „Éneklő Ifjúság.”
A nagykorúsi Református Tanítóképző Inté-
zet énekkarának műsora. Vezényel Marton
Barna.

12.40: Hírek.

12.55: Bagossy Judit zongorázik.

1.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Csorba Dezső cigányzenekara.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszer-
árak.

3.15: Diákfőelő. „Parasztságunk hiedelmek.” Ortutay Gyula dr
előadása.

3.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: „A közegészségügy feladatai a Felvidéken
és a Kárpátalján.”
Tomesik József dr egyetemi tanár előadása.

5.45: A rádió szalózenekara.

6.45: „Néhány szó a szőlő és a bor életéből.”
Közvetítés a m. kir. Szőlészeti és Borászati
Intézetből. Beszél Budinszky Sándor. (Hang-
felvétel.)

7.15: Hírek.

7.25: Skollt Ottó gitárszáma.

1. Legnami: Capriccio; 2. Sor: Változatok egy
Mozart-témára.

7.40: „A caddlerói esata magyar vitézel.”
Markó Árpád ezredes előadása.

8.10: Weber-est.

Az Operaház zenekarát Fridl Frigyes vezényli.
Közreműködik Rigó Magda, az Operaház
tagja (ének) és Dobos Imre (klarinét). 1. A
bűvös vadász — a) Nyitány; b) Agatha áriája
(Rigó); 2. Esz-dur klarinétverseny (Dobos);
3. Euryanthe, nyitány; 4. Oberon: Óceán-ária
(Rigó); 5. II. szimfónia (c-moll).
Szünetben kb.

8.45: Fábrián László előadása Weberről.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyarországi nyelven.

10.00: Cselényi József énekel.
Tóki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és
esperantó nyelven.

11.25: Szórakoztató hanglemezek.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6—6.40: Német nyelvoktatás.
Szentgyörgyi Ede dr előadása.

7—7.10: Skollt Ottó gitárszáma.

1. Shand: Legenda; 2. Giuliani: Etüd; 3.
Mozzani: Valse lente; 4. Aguado: Allegro.

8.00: Hírek magyar, szlovák és magyarországi
nyelven.

8.20: „Semlegesek maradnak-e az Egyesült-
Államok?”
Csiszár Béla előadása.

8.50: Táncelemezek.

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

11.05: „A magyar ifjúság közgazdasági átkép-
zése.” Kerekes István előadása.

11.20: Operettrészletek hanglemezeiről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, mű-
sorismertetés.

12—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilo-
cikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

Vallatás hazugságmérőgéppel

Amerikában egy idő óta sokat vitatkoztak a szakértők az úgynevezett „lie detector” — hazugságmérőgép — értékéről. Így hívják azokat az újonnan forgalomba hozott villamosműszereket, melyek a gyanúsított lélegzetvétele, érverése, vérnyomása, vagy szívdobogása alapján akarják megállapítani, igazat mond-e a feltett kérdésre, vagy sem. Ha igazat felel, nyugodt marad és a készülék semmit sem jelez, mert a vizsgált személy élettani jelenségei változatlanok maradnak. Amint azonban tagad, elhallgat valamit, vagy hazudik, a nyugalom magára erőszakolt álarc alá titkos nyugtalanság, izgalom hatalmasodik el rajta, ami szívének hevesebb dobogásában, szaporább lélegzetvételében, vérnyomása emelkedésében nyilvánul és ezt az érzékeny villamos „hazugságmérő” azonnal kimutatja. Sokan azt állít-

ják, hogy ennek alapján sem lehet valakire ráolvasni a hazugságot, mert a pusztá tudat, hogy hazugságon akarják kapni, az igazmondót is annyira felizgathatja, hogy szívdobogása, lélegzetvétele meggyorsul; ilyenkor aztán nem a gyanúsított hazudik, hanem a — hazugságmérő! Mégis Amerikában némely helyen kísérletképpen már a bírói gyakorlatba is bevezették a „lie detector”-t s legutóbb a Belmont Parkban lezajlott lövészverseny körül támadt perben is alkalmazták. Három lovaszt azzal vádoltak, hogy a verseny egyik lovát megdopingolták. A lovaszok tagadtak, erre a newyorki Fordham egyetemen hazugságmérőgéppel vizsgálták meg őket. A készülék állítólag tisztázta az igazságot. Ez az első eset a lövészverseny történetében, hogy egy ügy felderítésében szerepe jutott a villamos-technika vívmányának, a hazugságmérőnek.

Délibáb

Bartók Béla
10.00 (Székely A. felv.)

Kedd

OKTÓBER 31

BUDAPEST I.

8.00: Szózat.
Utána: Hanglemezek.
8.45: Hírek.
9—9.55: Református istentisztelet a Kávin téri templomból. Prédikál Victor János dr lelkész.
10—10.55: Evangélikus istentisztelet a

bécsikaputéri templomból.
Prédikál Kapi Béla dr dunántúli püspök.
Orgonál Várkonyi Endre, a Budai Egyház énekkarát vezényli Koch István.

11—11.55: Unitárius istentisztelet a Koháry ucai templomból.
Prédikál Szent-Iványi Sándor lelkész.

12.10: Művészlemezek.

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, Időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: A rádió szalózenekara.
Vezényel Bertha István.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: „Dareios hadútjától az autóstradáig.”
Kalmár Gusztáv dr előadása az országutak történetéről.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: Veress Károly elgányzenekara.

5.45: „Gróf Tisza István.” Ravasz László püspök előadása.

6.00: „A reformáció emlékünnepé.” Az Országos Protestáns Napok alkalmából.
Rendezi az Országos Bethlen Gábor Szövetség.
Közvetítés a fővárosi Vigadó nagyterméből.

7.15: Hírek.

7.25: „Három magyar lángész.”
Szilády Zoltán dr előadása.

7.40: Budapesti Hangverseny Zenekar.
Vezényel Rajter Lajos. 1. Bach—Goedicke: c-moll passacaglia; 2. Händel: Vízi zene; 3. Schubert: IV. szimfónia; 4. Sibelius: Szvit a „II. Keresztély király” kísérezőzenéből.

9.10: „Magyar halál.”

A verseket összeállította Malay Gusztáv dr. Elmondja Abonyi Géza, a Nemzeti Színház tagja.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

10.00: Bartók Béla és B. Pásztor Ditta két-zongorás műsora.
Brahms: Szonáta két zongorára.

10.45: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.
Közben

11—11.20: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.45—6.10: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

6.45—7.10: Francia nyelvoktatás.
Garzó Miklós dr előadása.

7.30: Magyarországi felőra.
„Csak álom volt.” Lugos Mihály elbeszélése.
Hanglemezek.

8.00: Hírek, lövészversenyeredmények, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

8.20: „Ötszáz éves emlékek Lombardiában.”
Kovrigné Matyók Klára előadása.

8.50: Gézy Barnabás zenekara opera- és film-muzsikát játszik.
(Hanglemez.)

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

9—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(9.00-kor református, 10.00-kor evangélikus istentisztelet.)

11.05: „Eperjes renaissance-műemlékei.” Ás-guthy Erzsébet előadása.

11.20: Szórakoztató zene hanglemezzel.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: A 21. honvédegyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Hadányi Antal.

4.15—6.45: Azonos Budapest I. műsorával.

6.45—7.10: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II.-ről.

7.15—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méterem.

Éjjel 1—2 óráig.

Új amerikai távolbalató-szenzáció

Passaicból (New-Jersey állam) jelentik: Az amerikai szabadalmi hivatal legutóbb Allen B. Du Mont rádiótechnikus részére szabadalmat adott egy újrendszerű távolbalató-csőre. Ez a készülék — ha hihetünk a tudósításoknak — a maga nemében szenzációt jelent a távolbalató-technikában. Olyan szerkezetéről van szó, mely adó- és vevőkészülék is egyben, vagyis nemcsak felveszi, hanem vissza is adja a másik állomásról közvetített képeket. Nincs szükség tehát külön ikonoszópa-kamarára (képfelvevőre, képadóra) és kineszkópra (képviszaadóra, képvevőgépre),

hanem a kettőt egyetlen műszer helyettesíti. A csőben ugyanaz a katódcső, végzi az átvitt kép felbontását, mint amelyik a huzalon, vagy rádióhullámokon beérkező képet felfesti a vetítőüvegre. A katódcső a két feladatot egyszerre és egyidejűleg intézi, tehát ad is, vesz is képeket. A televíziós gép így olyan egyszerűvé válik, mint a közönséges távbeszélő, mely hangadó és hangvevő is egyben. Ha a találmány beváltja a hozzáfűzött reményeket, megoldja a tökéletes kölcsönös távolbalátás kérdését.

Sugár Viktor
7.25 (Kozma G. felv.)

Szerda NOVEMBER 1

BUDAPEST I.

8.00: Szózat.
Utána: Hanglemezek.
8.45: Hírek.

10—11.15: Egyházi ének és szentbeszéd a helyvárosi főplébániatemplomból.
A szentbeszédet miközben Uzdöczy-Zadravec István püspök mondja.

Énekel a templom énekkara Berg Ottó vezénylésével. Orgonál Kereszty Jenő.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: A Melles Béla zenekar műsora.
Vezényel Vincze Ottó. 1. Kéler Béla: Templomszentelés, nyitány; 2. Schubert: a) Litánia; b) Ave Mária; 3. Massenet: Angelus; 4. Bizet: Agnus Dei; 5. Grieg: Peer Gynt, szvitrészetek; 6. Zakál Dénes: Elégia; 7. Sziklai Miklós: Gyászinduló; 8. Sibelius: Kuoléma, valse triste; 9. Wallace: Maritana, nyitány.

1.40: „Halhatatlan halottak.” Megemlékezés.

2.00: Halhatatlan művészek hanglemezel.
1. Tetraxzini előadásában ária Rossini; A szevillai borbély c. operájából; 2. Caruso előadásában ária Leoncavallo: Bajazzók c. operájából; 3. Grieg saját szerzeményű „Norvég nászmenet”-ét adja elő zongorán; 4. Környei Béla előadásában ária Verdi: Aida c. operájából; 5. Battistini előadásában ária Massenet: Werther c. operájából; 6. Kurz Zelma előadásában ária Bellini: Az alvajáró c. operájából; 7. Burián Károly előadásában részlet Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok c. dalművéből; 8. Vecsey Ferenc: „Chanson nostalgique” c. szerzeményét adja elő hegedűn; 9. Baklanov előadásában Bizet: Carmen — toreador dala; 10. Szabó Lujza Mozart—Adam: Bravúr-változatokat énekl; 11. Journet előadásában ária Meyerbeer: Hugenották c. operájából; 12. Hubay Jenő Bölcsődal c. szerzeményét adja elő hegedűn; 13. Saljapin előadásában Rimcskij-Korzakov: A proféta c. operájából egy ária; 14. Fleta előadásában Álomária Massenet: Manonjából.

3.00: Tarka gyermekdélután.
Irta és vezeti Kilián Zoltán.

3.40: A rádió szalózenekara.

5.15: Kamarazene hanglemezről.
Beethoven: e-moll vonósnégyes, 59. mű, 2. sz. Előadja a Léner-vonósnégyes.

5.50: „Az irodalom halottai.”
Marék Antal dr. előadása.

6.15: A Vakok Homérosz Énekkara.
Vezényel Schmitzl Gusztáv. Magyar szerzők művei.

6.45: „Bárá Eötvös József nyugateurópai barátai.”
Irta Balogh József dr. (Felolvasás.)

7.25: Sugár Viktor orgonál.
Közvetítés a budavári koronázó főtemplomból. 1. Lubrich Frigyes: Holtak szigete; 2. Schubert: Mindszentek; 3. Várhelyi Antal: Feltámadunk; 4. Karglert: Adoratio; 5. Liszt—Arcadelt: Ave Maria.

8.00: „Tarscius, a vértanu.”
Legenda tíz részben. Irta Révay József. A kísérőzenét írta és az Egyetemi Énekkart vezényli Péter József. Rendező Németh Antal dr.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

A 9.40 perces hírszolgálat után (Mindszentekre való tekintettel egészen 11 óráig (idegennyelvű hírszolgálat) műsört nem adunk.

BUDAPEST II.

7.00: Olasz nyelvoktatás.
Gallerani Bonaventura előadása.

7.30: „Az idő szerepe a modern regényben.”
Virginia Wolf, Schöpfung Aladar előadása.

8.00: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

8.20: Hanglemezek.

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

8.45—9.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

9.00: Egyházi ének és szentbeszéd a kassai Szent Erzsébet székesegyházból.

10.30: Hanglemezek.

11.05: „Gyászbeszédok híres magyarok felett.”
Láposi Haller Jenő dr. előadása.

11.25: Operaáriák hanglemezről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertzeken, 32.88 métereken.
Éjjel 1—2 óráig.

A „gondolkodó” vízcsap

Egy losangelesi benzintöltőállomás mosdójában érdekes vízvezetékcsap működik. Nincs rajta semmiféle fogantyú, amivel meg lehetne nyitni; de mihelyt valaki a mosdóhoz lép, mintegy varázsütésre víz folyik belőle, anélkül, hogy hozzányúltak volna. Ha az ember befejezte a mosdást és eltávozik, a csap, ugyancsak magától bezárul és a vízszugár megszakad. A varázslat titka persze megint csak a fotocella. A mosdófülke egyik faláról villanylámpa világít

a szemközti falon lévő cellára. Ha a mosdóhoz lépő megszakítja a sugarat, a cella működésbe hoz egy villamos szerkezetet, mely megnyitja a csapot. Ismételt megszakításakor, vagyis, ha a mosdó személy eltávozik, a cella, a szerkezet segítségével, megszünteti a vízfolyást. Ez talán a legérdekesebb technikai csodatett, mert itt még pálcával sem kell a sziklára ütni. Elég egyszerűen — árnyékot vetni egy falra és már folyik is a víz...

V. Somogyváry Gyula
6.20 MFI felv.)

Bazilikából. A szentbeszédet mise után Pusztai Sándor lelkész mondja. Énekel a templom énekkara Harmat Artúr vezénylésével.

- 11.10 : Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 : Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
- 12.10—1.20 : A rádió szalózenekara
- 1.20 : Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés.
- 2.30 : Hírek.
- 2.45 : Műsorismertetés.
- 3.00 : Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 4.45 : Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 5.00 : Hírek szlovák és magyarországi nyelven.
- 5.15 : Beszkiart-zenekar.
Vezényel Müller Károly.
- 6.20 : „Feltámadás.”
Vitéz Somogyváry Gyula előadása.
- 6.35 : Csuka Béla viola da gamba játszik, zongorán kíséri Földes László.
- 7.00 : „Szarvasmarhatenyésztésünk múltja és a tenyésztést elősegítő intézmények.”
(Szarvasmarhatenyésztési gazdaltanfolyam, I. rész.) Gabos Dénes dr. gazdasági tanintézet igazgató előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
- 7.15 : Hírek.
- 7.25 : Az Operaház előadásának ismertetése.
- 7.30 : Az Operaház előadásának közvetítése.
Verdi: Requiem.
Vezényel Falloni Sergio. Karigazgató Roubal Vilmos. A magánzólamokat éneklé Báthly Anna, Basillides Mária, Böster Endre, Székely Mihály. A Requiem tételei: I. Requiem. II. Dies irae. III. Domine Jesu. IV. Sanctus. V. Agnus Dei. VI. Lux aeterna. VII. Libera me Domine.
Az I. rész után kb.
- 8.20 : Külügyi negyedóra.
Az előadás után kb.

Csütörtök NOVEMBER 2

BUDAPEST I.

6.45 : Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

9.30 : Hírek

10—11.15 : Egyházi
ének és szentbeszéd
a Szent István

9.20 : Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

9.45 : Hanglemezek.

Kb.

11.25 : Himnusz.

Ezután a műsorszám után Halottak napjára való tekintettel további műsort nem adunk.

BUDAPEST II.

7—7.13 : De Falla: A háromszögletű kalap, három tánc.
(Madridi szimfonikusok, vez. Arbos. Hang-
lemezről.)

7.30 : Angol nyelvoktatás.

8.00 : Hírek magyar, szlovák és magyarországi nyelven.

8.20 : „Szép városok Skandináviában.”
Pipics Zoltán dr. előlétrása.

8.50 : Zenekari művek hanglemezről.

1. Berlioz: Benvenuto Cellini, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Kleiber); 2. Rachmaninov: Holtak szigetén, szimfonikus költemény (filadelfiai szimfonikus zenekar, vez. a szerző).

9.25 : Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

9.30—10.00 : Azonos Budapest I. műsorával
(Hírek.)

10.00 : Kamarazene hanglemezről.

10.30 : „Halottak napján.” Megemlékezés.
Tartja Bárbha Béla.

10.45 : Szlovák hallgatóknak: „Halottak napján.” Haresár Antal dr. előadása. — Pre slovenských poslucháčov: „Dnes clovek je, zajtra zmizne.” Prednáška dra Antonina Haresára.

11.00 : „A temetőben.” Magyar költők versei.
Előadja Marossy Lajos.

11.20 : „1938 november 2.” Kárpátfalvy József előadása.

11.40 : Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—éjfel 12.15 : Azonos Budapest I. műsorával

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójelű adóállomáson, 9.125 kilohertzeken, 32.88 métereken.

Éjfel 1—2 óráig.

Az angol királyi pár az amerikai távolbalátóban

Már jó ideje, hogy az angol uralkodópár visszatért amerikai körútjáról, de a történelmi látogatás visszhangjai még mindig nem ültek el az Egyesült-Államokban. Az amerikai rádiószaklapok legutóbb kiemelik, milyen érdeklődéssel tanulmányozták „their majesties” (Őfelségeik) a newyorki világkiállítás rádió- és televíziós anyagát. Odaálltak még a távolbalátókamara elé is és megengedték, hogy közvetítést adjanak róluk. Az átvitel oly jól sikerült, hogy

Schenectady közelében, több mint 200 kilométernyire a kiállítás színhelyétől, egy erre az alkalomra összegyűlekezett farmercsoport egy televíziós vevőgépen jobban és tisztábban látta a királyt meg a királynét, mint a World's Fair területén összegyűlekezett sokszáz ezres ünneplő tömeg 99%-a. A schenectadyi gazdák „királylátó” vevőgépét külön e célra felszerelt benzínmotoros áramfejlesztőtelep látta el árammal.

Mária Sándor
7.25

Péntek NOVEMBER 3

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: „Ipari munka és kifáradás.”
Irta Paly Márton.
(Féltolvasás.)

10.45: „Ahol Thália úttörői aluszak.”
Irta Aksonyi Pál. (Féltolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Szabó Helén hegedül, zongorán kíséri
Petri Endre.

12.55: Kerényi György énekel, zongorán kíséri
Petri Endre

1.30: A Mária Terézia 1. honvédyalgezed
zenekara.
Vezényel Figedy Sándor.

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszer-
árak.

4.15: Diákfélóra.
„Bessenyei György.” Klauzer Mihály dr elő-
adása.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: Mozart-hangverseny hanglemezzel.
1. Esz-dúr szimfónia (K. sz. 543., B. B. C.
szimfónikusok, vez. Bruno Walter); 2. c-moll
adagio és fuga (K. sz. 546., Adolf Busch
kamarazenekara).

Közben

5.40—5.50: Sportesemények.

6.00: Magyarországi félóra.

„Rákóczi véleménye a magyarországi népről.”
Baesinszky Tódor előadása. Hanglemezek.

6.30: Lovászi Ferenc cigányzenekara.

7.15: Hírek.

7.25: „A tévedés” Mária Sándor elbeszélése.

7.50: „A balerina.”

Operett három felvonásban. Irta Martos Fe-
renc. Zenejét szerezte Szirmai Albert. Rendező
Kiszely Gyula. Vezényel Marthon Géza. (Az
1939 július 16-i adásunk megismétlése. Hang-
felvétel.)

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyar-országi nyelven.

10.00: A rádió szalonzenekara.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia
nyelven.

11.20: Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.45—7.10: Gyorsirótanfolyam.
Szlabej Géza előadása.

7.30: S. Sohár Vilma zongorázik.

1. Beethoven: Andante favori; 2. Chopin:
Ballada; 3. Liszt: Tarantella.

10.00: Hírek magyar, szlovák és magyarországi
nyelven.

9.20: „A hábfjáték évszázadai.”
Haraszti Emil dr előadása.

8.50: Debreceni zongorahármas.

Tagjai Galánffy Lajos (zongora), Buza Gabor
(hegedű), Erdész Mihály (gordonka). 1. Wolf—
Ferrari: Fisz-dúr zongorahármas, 7. mű;
2. Pizetti: Szeptemberi rapszódia, tétel az
a-moll zongorahármasból.

9.25: Táncclemezek.

10.00: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

11.05: „Jugoszláviai magyar képek,” Emődi
Nagy Lajos előadása.

11.20: Schubert és Schumann-dalok hanglemezzel.
ról.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, mű-
sorismertetés.

12—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT3 hívőjeles adóállomáson. 9.125 kilo-
cikluson, 32.88 méterre.

Éjjel 1—2 óráig

Villany szem a benzinkútnál

A mai technika alaposan elbánt a régi idők romantikájával. Valamikor szép menyecske várta a lovat vagy a delizsánsz kocsisát az itatónál és míg a paripa „tankolt”, kedélyesen elterefelgették egymással. Nem egy idilli ismeretség, sőt — házasság lett a vége az ilyen találkozásoknak. De hajh — aztán eltűntek a lovak, a postakocsik és zurboló, vágató autók lepték el nyomukban az országutakat. Eltűntek az itatókutat is, hogy helyét adjanak a benzinkutaknak; most pedig utolsó állomásához érkezett a nagy átalakulás: már menyecske, sőt férfitervező sem várja többé az autókat a benzinkútnál, hanem egy — fotocella. Németországi benzinkutakon vezették be nemrég az újítást. Eddig mindig egész éjszaka éve kellett hagyni az autótak mentén szolgálatot teljesítő üzemanyagállomások lámpáit, hogy az arra járó kocsik észrevegyék és odataláljanak. Ez azonban felesleges áram pazarlást jelent. Ugy oldották meg tehát a kérdést, hogy a benzinkútnál vagy attól nem messze, fotocellát szerel-

tek fel, mely az autó fénycsóvjának hatására rádiócsöves relé segítségével bekapcsolja az addig kioltott világítást s esetleg esengőjelzést is szólaltat meg, mely felébreszti az alvó benzinkútkezelőt. Több üzemanyagállomás, melyet felszereltek az új készülékkel, meglepőedetten állapítja meg, hogy éjszakai forgalma jelentősen nagyon megnőtt, mert a gépjárművezetőknek villanására azonnal kivilágosodik a sötét állomás-épület és a kezelő tüstént, késedelem nélkül elősiet, holott addig ugyancsak várni kellett, míg hosszas esengetésre felébred álmából... — „Mindez nagyon szép” — mondaná erre valami romantikus lélek. — „De mégis csak szebb volt, amikor lány várta a kútnál az embert.” „Lány a kútnál — festménytémának vagy akár vers-témának is beillene. De „Fotocella a kútnál?” — Mi értelme van ennek?” — „Hát költői?” — válaszolja nem sok, de gyakorlati annál több” — válaszolja bizonyára a mai idők híve... És — sajnos — alighanem neki van igazja!...

Palló Imre
7.25 (Vajda M. P. f.)

get két gyermekszereplővel. Közben maori dalok hanglemezeiről.

- 10.45: „Mit nézzünk meg?”
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Eugén Stepat balalajkazenekara.
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés.
1.30: Művészlemez.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
4.15: Bátor Irén meséi.
4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.
5.15: A rádió szalonzenekara.
5.45: „Az önvádoló szabadsághar.”
6.40: Zenés részletek a „Ki gyereke vagyok én?” zenés operettből.
Előadja a Royal Színház zenekara. Vezényel Endre Emil.
7.15: Hírek.

- 7.25: Régi népszínművek nótáiból.
Közreműködik Nagy Izabella és Palló Imre, az Operaház tagja. Kíséri Bura Sándor és cigányzenekara. Nagy Izabella számai: Nincsen annyi tenger csillag; Csárdás kis kalapot veszek; Nagy az én rózsám ereje; Kis madár dalol az ágon; Rózsabokorban jöttem a világra; De szeretnék rámás eszimat viselni; Nem engedik azt az egék; Hull a levél a virágról; Seprik a pápai uccát. Palló Imre énekszámai: A Csap uccán véges-végig; Szentirmay Elemér: Csak egy kislány; Húzzad csak; Fekete szem éjszakája; Piros, piros, piros; Szomorú fűz hervadt lombja; Ezt a kerek erdőt.
8.15: Hangverseny a m. kir. vallás- és közoktatási minisztérium Kassán rendezett művészeti heteknek keretében.
A kassai rádió közvetítése a Schalkház-szálló nagyterméből. I. rész. Közreműködik Dohnányi Ernő, Bartók Béla és Zathureczky Ede. 1. Dohnányi: Zongora-hegedűszonáta (Dohnányi-Zathureczky); 2. Beethoven: C-dúr szonáta, 53. mű (Dohnányi).
Kb.

- 9.05: Táncelemek.
9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarországi nyelven.
10.00: Szórakoztató zene a rádió hangfelvételeiből.
11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.15: „Ifjúsági rádió. Dalos, zenés utazás Új-Zélandban.”
Kilián Zoltán beszél-

11.20: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

7.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

8.00: Hírek, ügétőversenyeredmények, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

8.20: „A Rajna.”
Irta Klenka János dr. (Féolvasás.)

8.50: Szórakoztató hanglemezek.

9.15: Beszámoló a m. kir. vallás- és közoktatásiügyi minisztérium által Kassán rendezett V. Nemzeti Képzőművészeti Kiállításról.

9.25: Hangverseny a m. kir. vallás- és közoktatásiügyi minisztérium Kassán rendezett művészeti heteknek keretében.

A kassai rádió közvetítése a Schalkház-szálló nagyterméből. II. rész. Közreműködik Dohnányi Ernő, Bartók Béla és Zathureczky Ede. 1. Bartók Béla: I. rapszódia hegedűre és zongorára; 2. Bartók—Országh: Magyar népdalok (Zathureczky, Bartók); 3. Liszt: Concert patetique, két zongorára (Dohnányi, Bartók).

10.15: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával (10-kor hírek).

11.05: „Háziaszonyok tanácsadója: Házi szabás, varrás és szövés.” Zemplényi Imre dr előadása.

11.25: Magyar táncelemek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.45: A kassai vonósnégyes műsora. Tagjai: Loósz József (I. hegedű), dr Buchner Sándor (II. hegedű), Egerland Ferenc (mélyhegedű), Danyi Ferdinánd (gordonka). Rubinstein: Vonósnégyes, 18. mű.

4.15—7.25: Azonos Budapest I. műsorával.

7.30—8.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II.-ről.

8.00: Magyar nóták és csárdások hanglemezeiről.

8.15—10.15: Hangverseny a m. kir. vallás- és közoktatásiügyi minisztérium Kassán rendezett művészeti heteknek keretében. Közreműködnek Dohnányi Ernő, Bartók Béla és Zathureczky Ede. Közvetítés a Schalkház-szálló nagyterméből.
Közben kb.

9.15: A hangverseny szünetében beszámoló az V. Nemzeti Képzőművészeti Kiállításról. (A hangverseny első részét 8.15—kb. 9.05-ig Budapest I., a második részét kb. 9.25—kb. 10.15-ig Budapest II. veszi át.)
Kb.

10.15—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

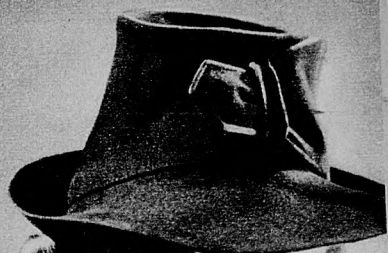
RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójelű adóállomáson, 9.125 kiloeikluson, 32.33 méteren.

Éjjel 12—1 óráig.

Vagyontérő esin-
csillabunda. A
legdrágább párl-
zsi szőrmeház ké-
szítette

DIVAT

Galambbarna
őszi kosztüm,
hasonló színű
filekalappal.
A fehér nyak-
sálán galamb-
barna mono-
gramm

Vastagszövésű selyemből
három részes pizsama :
egyszerű, sima nad-
rág, üveggombos
ingblúz és há-
romnegyedes
köpeny
(Maureen
O'Sullivan
Metro—
Goldwyn—
Mayer f.)

Egy híres
amerikai
filmsztár esip-
kekrinolinja,
amelyet egy
hollywoodi
hálon viselt
(Barbara
O'Neil, Metro
—Goldwyn—
Mayer felv.)

ál,
ő-
ek
ta-
V.
ás-
zeti
álló
ná-
ede.
és
nép-
zít:
nyi,
ával
sza-
e dr
isor-
gjai :
ndor
edű),
ein :
ával.
rium
uda-
ezről.
s- és
ende-
özre-
la és
kház-
ló az
ásról.
.05-ig
—kb.
rával.
kilo-
báb

Írta: SZALAY LÁSZLÓ

A hetvenes évek derekán a kiskőrösi cigányprimást elkívánta az uraktól a szárazbetegség.

Meghalt. S ami még inkább elszomorító volt, szárazbetegségben múlt ki, pedig örökösen ivott, akár a gödény.

Az urak — a Szentgyörgyiek, Bobekék, Madarászok és a Kelemenek, aztán a környékbeli bírtokosok, Beleznayak, baranyai Bujdosók, Tölgyesyek — kedvetlenül tárgyalták az esetet:

— A rossznyelvek bizonyosan azt fogják mondani, hogy szomjan engedték veszni a szerencsétlent...

— Már micsoda remunda beszéd ez, — hörrent fel Beleznay, — hiszen konvenciót, zsírt, lisztet, malacot, tüzelőt kapnak és mulatozók is nap mind nap akadnak, hogy minden hajnalon négykézláb megy haza a banda!...

Baranyai Bujdosó, a csengődi nagyúr az asztalra csapott:

— Nahát meg is ütheti a guta irigységükben a halasiakat, mert most olyan primást szerződöttünk, aminő csak egy van a világon!

A szemek tágra meredtek:

— És ki légyen az?

— Ki?... Hát a Forró Ferkó!

Fölszisszentek:

— Az rettenetes pénzbe fog kerülni!

— Hát aztán? Én ezer pengő forintot vetek minden esztendőben neki!

Madarász is megszólalt foghegyről:

— Annyit én is reszkírozok!

— Hát még ki?

Bobek, Szentgyörgyi és Beleznay is följánlott öt-ötszázat s a többiek is kétháromszáz pengőt, — csak hogy a halasiakat megüsse a guta...

Öreg Tölgyesy csaknem elepedt a kíváncsiságtól:

— Osztán beszéljete már: Minő primás az a Forró Ferkó?

— Az?... Olyan primás az, aminő még nem volt egy se!

— Ahun-e!... Hát te már hallgattad?

— Hát én hallgatni éppen nem hallgattam, de az öreg Benefi bácsi az hallgatta!

— Hun?

— Hát a gyöngefias ördög tudja, hogy hun, de majd bebotlik az öreg mingyárt, aztán piszkáljátok ki belőle!

Beleznay is megszólalt:

— Ami azt illeti, hallgatni én se hallgattam, de már többet hallottam róla, mint Sobri Jóskáról!...

— Ahun-e, osztán mit?

— Hogy mit?... Hát tessez azt, hogy mikor az csárdást játszik, hát úgy kacag a kezében a hegedű, akár a menyecske.

— A jóreggelét, — hát osztán?

— Aztán mikor hallgatót játszik, úgy zokog a szárazfája, mint mikor meglett férfiember a koporsóra borulva, az édesanyját siratja...

Baranyai Bujdosó beintette a bandát:

— Ide füstösök!

— Páráncsoljon a nemzetes úr!

— Hallottatok-e már Forró Ferkót?

— Hallottuk, hallottuk!

— A saját fületekkel?

A romák összenéztek:

— Nem, csak mástul!

Mindenki tudott egyet-mást a híres cigányprimásról. Volt, aki még az alakját, az arcát is le tudta írni és megnevezte, hogy ezt meg azt a csárdást, vagy hallgatót is ő szerezte, — csak olyan nem akadt egy se, aki szemtől szemben is látta és hallotta volna.

Na de megérkezett a kaszinóba a tapasztalatokban gazdag, kecskeszakállas és nagyhangú Benefi apó, akit az urak azonnal elővettek:

— Mondd csak öreg: ösmered te a Forró Ferkót?

— A nagynevű primást?... Már hogyan!

— Hallottad is játszani?...

— Hallottam hát...

— De ne hazudj!...

Benefi bácsi ugyanis megrögzött hazudozó és bajkeverő volt, s mint ilyen, sok verést kapott.

— Már hogy hazudnék?... Micsoda beszéd ez?...

És dühösen pislogta az urakat a szemüveg fölött.

Aztán folytatta:

— Mo
esztende
rendezet
— Igy
— Ug
— No
— Kö
a cigány
lóp tak
gyűrűkk
bajszos
— Há
— Me
hoz, kika
nót, oda
mos, osz
— No
— Az
Mintha a
ták, füle
töztek v
— Me
ennek?
— Ige
— Há
Sobri J
bácsi!
— Hő
nekem il
— Me
steinben
A nag
róka:
— Me
külenc, ö
három.
— Na
maraksz
elnadrág
— M
nem én
gult bá
lam, ho
ő szavá
— Cs
kozz m
— Baj
mert zo
volt, s
lem átl
Csak it
bálon
gint, m
Hát
mert a
mán m
Bara
Oroszi
— I
— I
legetik
— I
— I
— I
reggel
elé...
ha kel

— Most augusztusban lesz éppen húsz esztendeje, hogy Gyurkovics Miklós bált rendezett a birtokán — ott muzsikált!

— Igy görbülj meg?

— Ugy!

— Nos és hogy került oda?... Beszélj!

— Könnyen! Szupé-nál, ahogy játszik a cigány, egyszer csak nyílik az ajtó és belép takarosan, vastag arany óralánccal, gyűrűkkel, egy kondorhajú fekete kácsérbajszos kékszemű cigány!

— Hát aztán?

— Meghajtja magát, megyen a primáshoz, kikapja a kezéből a hegedűt meg a vonót, odasúgja a bandának: csak a cimbalmos, oszt halkan — azzal elkezd játszani!

— Nos és hogy játszott?

— Az?... Hát azt nem lehet kibeszélni... Mintha a hegedűjében csupa fecskék, pacsirták, fülemilék, vörösbegyek meg rigók rejtőztek volna!

— Megállj csak! pont húsz esztendeje ennek?

— Igen!...

— Hát akkor megint hazudsz, Benefi bácsi!

— Hű, azt a rézangyalát... Hogy mersz nekem ilyet mondani?

— Mert te most húsz esztendeje Kufsteinben ülted a hat évedet!... Igaz?

A nagyszájú kis öreg vörös lett, mint a róka:

— Megálljatok csak... Igen: negyvenkilenc, ötven, ötvenegy, ötvenkettő, ötvenhárom... Ugy van... csakugyan ültem... — Na, látod... Állandóan hazudsz vagy marakszol... Pedig már jó egypárszor de elnadrágoltak érte...

— Most már tudom — emlékszem, — nem én láttam, hanem a feleségem boldogult bátyja, a Tóni bácsi!... Tőle hallottam, hogy ő igenis látta, sőt hallgatta és az ő szavára mérget vehettek!...

— Csak tartsd meg a mérget és ne hívatkozz mindíg a halottakra!

Bajos volt legendás primást előkeríteni, mert zenekara a jól értesültek szerint, nem volt, s ő maga holmiféle boldogtalan szerelem átka alatt örökös bujdosásban volt... Csak itt-ott bukkant föl nagyritkán, egy-egy bálon vagy mulatozáson, aztán eltűnt megint, mintha a föld nyelte volna el.

Hát pedig elő kell teremni bármiképpen, mert a kiskőrösi urak a legendás híre nyomán már ragaszkodtak hozzá mindenképpen.

Baranyai Bujdosó, a nagyúr, hívatta Oroszi pandúrhadnagyot:

— Hallottad híret Forró Ferkónak?

— Hogyne... Hallottam... Hászen emlegetik azt még a gyerekek is!

— Éppen az a baj, hogy csak emlegetik!

— Mi légyen vele, nagyuram?

— Elő kell teremni a pokolból is!

— Meglesz, nagyuram!

— Itt van egyelőre száz forint... És reggel majd oda áll az egyik fogatom a házad elé... Felülisz és bejárd az egész országot, ha kell és előteremted nekem, bárhogyan is!

— Meglesz, nagyuram!

— Aztán írj minden héten!... Érted?

— Értem!

— Elmehetsz!

Oroszi ellátta magát fehérenművel, megberetváltkozott, kifényesítette a sarkantyúit, kardhüvelyét, aztán másnap, egy szép tavaszi hajnalon beült az előállított kishintóba — és nyakába vette a világot.

Elsőbbbet Hartánál áthajózott a Dunán Tolnába. Mert olyan értesülése volt, hogy a keresett zenész, mint tolnai fiú, oda szokott időnként megtérni, és Högyészen, Gyönkön, Bonyhádon, Tolnán meg Szekszárdon mutatkozik.

Itt állt hát lesbe Oroszi, azaz hogy egyik városból a másikba szaladozott és mindenütt őrszemeket állított, hogy amint Forró Ferkó mutatkozik, azonnal legyenek neki híradással.

Itten hallotta, de csak mint szóbeszédet, hogy Forró Ferkó Szilasbalháson, a híres Dusi-féle cigányzenekarban tanult, ahol a zenekar kissípósának variációs szerepét teljesen kigyakorolta, s ez a körülmény tette ördögös technikájú nagyzenészé.

Szóval hát híreket, adatokat, legendás értesüléseket bőven gyűjtött a pandurhadnagy, csak éppen szemtől-szembe nem tudott Forró Ferkóval kerülni.

Tolnából átkocsizott Veszprémbe. Onnat meg Fehér vármegyébe. S a Forró Ferkóról, bárhol kötött ki, csak úgy áradoztak az emberek.

Fehérből ácsapott Somogyországba, ahol szintén telve voltak Forró Ferkó nevével és zenei hőstetteivel — de szemtől-szembe ott se látta senki.

Közben erősen őszbe csavarodott. Az ökörfarkkóró-meghozta sárga virágát. S a pandurhadnagy szinte beleöregedett a kereskedésbe.

Már valahol Becskerek körül ütötte Forró Ferkó nyomát és végét járta a száz forint is, amit a költségekre kapott.

A kedvét is elvesztette. Valahogy úgy érezte, hogy árnyékot kergetett és nagyon elfáradt.

Egy borús őszi alkonyaton hazaérkezett Kiskőrösré.

Egyenesen a kaszinó elé állott, ahol az urak mind együtt voltak.

— No, — megjöttél?

— Meg.

— Hát a Forró Ferkó?

Oroszi legyintett:

— Nincs.

— Hát?

— Nem is volt... Soha... Csak a fantázia szülte és a képzelet növelte nagyra...

— Hallatlan!

— Mindenütt csak emlegették, meséltek róla, de a saját személyében — nem látta senki!

— A teremfáját annak a Forró Ferkónak... Csak most aztán hallgassunk vele bölcsen, mert a halasiak, ha megtudják, tele lármázzák vele az egész vármegyét!

(Foto Metro—Goldwyn—Mayer)

Egészség és szépség

A rózsaoajtól az ötezer illatig

Mióta az első csepp rózsaoajtát kiszajtolták, az illatszert és nő elválaszthatatlanok. Annýira, hogy ma, a XX-ik században, talán nincs egyetlen kultúrán sem, akinek ne volna kedvenc illatszere és aki nem jól kiválasztott illatszerét tartaná lényre, megjelenése, öltözéke koronájának.

Az illatszert megválasztásának és egyéniségünkkel való tökéletes harmóniához vezető fő titka az, hogy az illatszert mindig az egyéni illat kiegészítője legyen. Egyéni illata mindenkiné van és az okosan ápoltt, rendszeresen fűrésztött egészséges test illata körülbelül megegyezik az ibolya vagy mandulavirág enyhe illatával. Ha tehát ehhez az egyéni bőrillathoz kellő hozzáértéssel választják meg az illatszert, a körülöttünk lengő illat mindig teljesen egyéni lesz, mert a bőr speciális illata természetesen befolyásolja a mesterséges illatszert is.

Worth, Patou, Chanell, Párizsban ezek a legnagyobb divat- és nőszakértői a ruhák és ékszerek

Virginia Bruce, a sajátkezü szépségápolás hőse
(Foto Metro—Goldwyn—Mayer)

mellett már évek óta foglalkoznak egyéni parfümkreációkkal is, amelyeket mindig az illető hölgy egyéni illata, bőrének, hajának, szemének színe szerint határoznak meg.

A mesterek állítása szerint: *szőke hajú, kékszemű, világosbőrű nőnek sohasem szabad erős, kábító illatkompozíciókat, hanem mindig csak enyhe, kellemes, hízogó virágillatokat használni. Viszont a sötétbőrű, fekete-hajú nők a gyenge illat mellett édeskés, hamis beállításal hártnak, így nekik csak az erős, tömény illatkompozíciók felelnek meg.*

Ezeket a helyeken éppen úgy, mint a bárókban, az illatokat a mixerek, illatvegyészek keverik a parfümököt és nemritkán az illető hölgy egyénisége szerint nyolc, tíz különböző illatból.

A jól megválasztott és lényünkkel harmonizáló illat kellemes, behízogó hatásán kívül csillapító hatással van még az idegekre is, míg a rosszul megválasztott, nem egyszer heves főfájást, állandó idegizgalmakat okoz.

Az illatszert jó megválasztásához — éppen úgy, mint minden, a lényünkhöz szervesen hozzátartozó dolog megválasztásához, — a nagyfokú önismereten kívül nagyfokú rutin is kell. A lényre sajátosságával tisztában lévő nő nem engedni sem a divattól, sem a hangzatos, sokszor üres reklámoktól elkábíthatni magát, hanem azt az illatszert veszi, amelyet megszokott és amely lényével legjobban harmonizál.

A bizonyos illatszertre való ragaszkodás különben is egyik főfeltétele az illatszert ízléses használatának. Vannak nők, akik egész életükön keresztül egyetlen illatszert használnak és ezekhez úgy hozzátartozik

Délibáb

a haszn
esetén a
Jozef
mosusz
együtt
korában
középet
magába
anyira
arca eg
Kata
a ma
minden
korában
mökét
tette,
lett is
illatbó
tartózn

Regge
habját

I
illa
eze
két
illa
sze
az
mi
mi
ké
ell
bö

I

a használt illat, hogy például jelen nem létük esetén az illatszerről rögtön rájuk gondolunk.

Jozefin császárnéről jegyezték fel, hogy mosusz-imádó volt és a mosusz annyira együtt értetődött vele, hogy szerelmük virágkorában Napoleon leghevesebb ütközetei közepette is egy üvegebe mosuszt hordott magával és annak időnkénti szolgálatása annyira eléje hozta feleségét, hogy sápadt arca egészen belepirult.

Katalin cárnő pedig — aki tudvalevőleg a markotányosnői rangból emelkedett a minden oroszok cári trónjáig, — cárnő korában a kizárólag részére készült parfümököt valamiféle erjesztett anyaggal kevertette, hogy bőre az illatszer használatára mellett is megtartsa valamit abból az egyéni illatból, amit a közkatonák között való tartózkodása idején lett a sajátja.

tudott róla, kezdett annak az illatszernek összeállításához, amely az illető hölgyet a világ valamennyi asszonyától megkülönböztette.

Ezek, és a még hasonló száz eset azt mutatja, hogy az illatszer megválasztásában a nők ne legyenek könnyelműek, hanem ha nincsenek megfelelő tanácsadójuk, maguk kísérletezzenek hosszasan a parfümmel, amelyet használni szándékoznak. *Sohase vegyenek egyszerre egy nagy üveggel valami divatos parfümből, hanem csak kis próbátüveggel és otthon, különféle ruhájukon próbáltják ki az illatot.* És ha mindegyiken tetszik és ha idegeikre is jó hatással van, ha lényük kiegészítőjének látszik, akkor... *de csak akkor vegyék meg.*

Ez a feladat egyszerre könnyű és nehéz. Könnyű, mert a ma forgalomban lévő

ötezer illat között minden nő megtalálja a neki legjobban megfelelőt, de nehéz, mert az ötezer illatból a legmegfelelőbbet kiválasztani nem egyszerű feladat.

Milyen hosszú volt az út a rózsá és a kalmusz olajtól idáig. Eddig az ötezer illatig, eddig a legraffináltabb illatorgiáig, amelynél azonban a kémiai gyárok még mindig nem fognak megállni, hanem keverni fognak még tovább. Keverni fognak és pedig nem rózsajólajból, nem nárciszvízből, sem semmiféle virágból, növényből, fából készült kivonatból, hanem... igen, igen, kátrányból... Mert a mai parfümök mindegyike, a mai szédítő, mély és magas illatok valamennyi ebből a kibíratatlan és orrfacsaró bűzű fekete ragaesből készül.

Vajjon mit szólnak ehhez a rózsá, a szegfű, az orkán, a jázmin és az illatos virágok ezrei, melyek azért születtek, hogy illatukkal megillatosítsák és szebbé, vonzóbbá tegyék a szép és vonzó nők millióit.

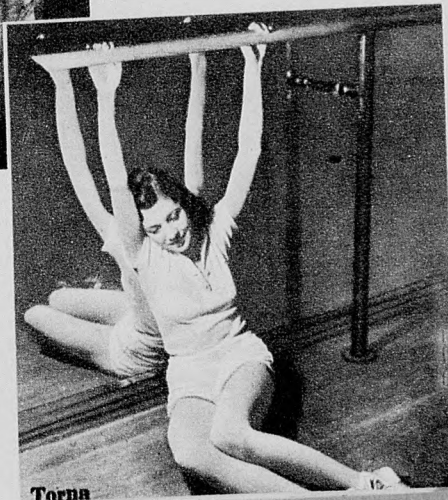
Bozay Margit

Reggeli habjáték

Dsafir agával, az utolsó török szultán illatszerészeivel találkoztam pár esztendővel ezelőtt, aki elmondotta, hogy a szultán kétszáz asszonya mindegyikének más-más illatszere volt és hogy ugyanezzel az illatszerrel volt illatosítva minden tárgy, ami az illető hölgyhöz tartozott. Az illatszert minden hölgy részére ő állította össze, miután nem ritkán napokig figyelte. Kikerdezte születése helye felől, táncoltatta, ellenőrizte szokásait és tanulmányozta haja, bőre színét. S csak mikor már mindent

Délibáb

Torna

Amíg a gong megszólal...

A gong megszólal, a nézőtér elsötétedik, a beszélgetés moraja elcsitul, minden szem a színpadra szegeződik s lassan, méltóság-teljesen felmegy a függöny. Így kezdődik, ezzel kezdődik a játék, amely legyen bár tragikus fordulataival egész valónkat megrázó dráma, ami a megtisztulás könnyeit lopja a nézők szemébe, vagy könnyen gördülő vigjáték,

Alláshoz juthat egy olyan irodalmi cikk terjesztésével, amely minden házban nélkülözhetetlen. Lehet nő vagy férfi. Szorgalmas egyének átlagban 150—200 pengőt kereshetnek havonta. Ajánlatokat ezen lap kiadóhivatala továbbít „Örömmel dolgozom” jelige alatt, mely ajánlatokban a személyi adatok pontosan megjelölendők.

Baj van a tánccipővel

amelynek szellemes csattanói után minduntalan felharsan a nevetés, legyen klasszikus dalmű, vagy kedves-bolondos operett, a legfőbb, a végső célja ősidők óta, hogy elvigyen bennünket a hétköznapiok szürke gondjai közül egy másik világba s legalább arra az időre, míg az előadás tart, feledtesen minden egyebet, ami fáj, ami bánt, ami elviselhetetlen...

Színház. Ósi intézmény, majdnem olyan régi, mint maga a kultúra. Bűvös és rejtelmes fogalom, amely a hit mellett a másik legtöbb vigaszt adó elemmel ajándékozta meg az emberiséget: az illúzióval. Csoda-e

Még egy szippantás a cigarettából, mielőtt

hát, hogy nincs semmi a világon, ami általánosabb érdeklődésre tarthatna számot, mint a művészetnek ez a talán legközvetlenebb s éppen ezért leghatásosabb ága. Színház. Mennyi ábránd és álom, mennyi beteljesülés és mennyi tragikus összeomlás okozója vagy!

Felgördül a függöny, s a nézők ámulva és feszült izgalommal várják az elkövetkezőket s lélegzetvisszafojtva figyelnek minden szóra és minden mozdulatra, hogy semmit

el ne mul
Ki gondo
netet, leg
mes, ész
lett elis
munkát
kerülhet
nézők kö
is menn
szüksége
esetre el
szólva k
reflektor
leegészs
látszik!
kelt azt

a színp

rel ké
padk
ma m
képes
csak
időt,
napo
vissz
Ezér
zenh
színp

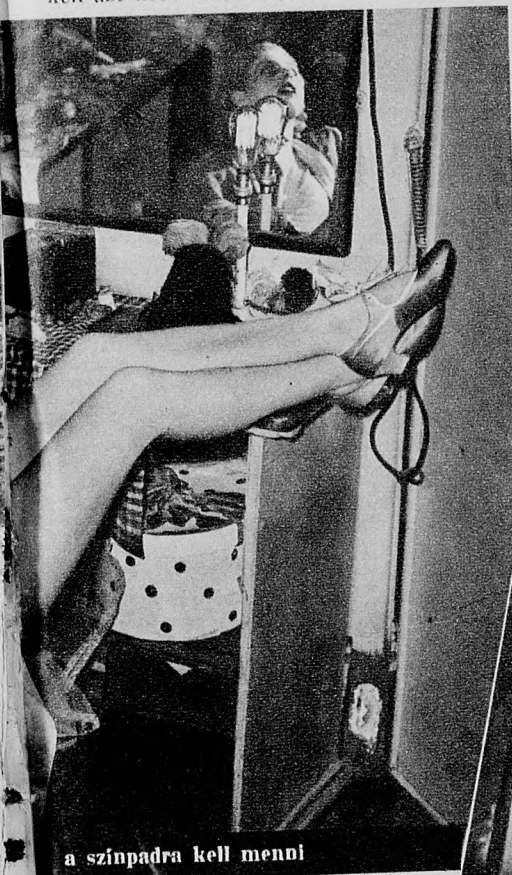
Dé

el ne mulasszanak, semmit el ne veszítsenek. Ki gondol ilyenkor arra, hogy egy-egy jelenetet, legyen az tragikus halál vagy szerelmes, észvesztő csók és ölelés, hányszor kellett elismételni, mennyi időt, energiát és munkát elpazarolni, míg az a közönség elé kerülhetett. S vajjon gondolt-e rá egy is a nézők közül, hogy a legkisebb statisztának is mennyi időre és milyen műgondra van szüksége, amíg illúziót keltő maszkját esetről-esetre elkészíti, vagyis hétköznapi nyelven szólva kifestli magát? Hiszen a színpadi reflektorok világlátása mellett a legrózsásabb-legegészségesebb arc is halotthalványnak látszik! Milyen gonddal, milyen vigyázattal kell azt készíteni, hányféle festékkel, púder-

mincéves jubileumát ünneplő primadonnát s ezért láthatunk öregasszonyszerepekben relative fiatal művésznőket. Külön hódolatunk az utóbbi teljesítménynek, mint a legnagyobb áldozatnak, amit a művészet nevében egy színésznőtől egyáltalán kívánni lehet.

Am a közönség csak azt látja, ami a színpadon történik s tudomást sem vesz azokról, kik egész életükben a színpalak mögött maradnak s akik joggal tekinthetők a színpad névtelen hőseinek, a művészet névtelen katonáinak. Ők azok, kik a művészeket „színpadképessé” alakítják. Fodrász, szabó, öltöztető, világító, egytől-egyig művésze a maga mesterségének, kinek hathatós közreműködése nélkül a játék nem lehetne az, ami: tökéletes illúziót keltő előadás.

Az öltözőben, hol a művészek a jelenésre

a színpadra kell menni

rel kendőzni, amíg „színpadképessé” válik. E téren ma már valóban csodákra képesek művészeink. Nemcsak megállítani tudják az időt, mint egykor Józsva a napot, de tetszés szerint vissza is képesek igazítani. Ezért láthatunk újra tizenhat éves iskoláslányként színpadi működésének har-

Déliab

Az öltöztető még elhelyez egy gombostűt

Élőlélek

írtá Jorday Sándor

A gondolatok boszorkánykonyhájában rotyognak, sísteregnek, forrnak, fõmõrülnek a szavak, a mondatok és jaj annak, aki ügyetlenül kutyvaszt, mert a késnél élesebb, mérénél gyilkosabb, tõrnél biztosabb, ami innen kikerül. Senki sem vonhatja ki magát a kimondott szó felelõsségétõl, ezt bizonyítja az alábbi kis történet.

Az élõlélek úr bérházban lakott, mert így tartotta kedve. Régi, de szép ház volt, elhanyagolt lakással, amit az élõlélek úr rendbe hozatott. Mindenki, kivétel nélkül, boldog volt, hogy az élõlélek úr odaköltözött. A környék üzletei fellendültek, a szakácsnõ hatalmas fizetésén kívül a bevásárolt holmikon többet keresett, mint maga a kereskedõ, örült a háziúr is, mert a nagy lakásért, amelyet elõzõleg sehogy sem tudott kiadni, most tekintélyes bért kapott, a titkár, mert mennyezetes ágyban aludt, reggel lovagolt, este pedig szabadon eljárhatott, de mindenekelõtt oka volt a meglegedettségre a házmesternek, aki olyan borralaló és ajándék-ésõben élt, amihez fogható nem volt az egész városban. Éjjel a kaput abban a teveszõr házikabátban nyitotta, amelyet ajándékba kapott, gyermeke, felesége egész évi ruházkodása az ünnepi ajándékokból kitellett, megélhetésüket pedig biztosították az élõlélek úr pengõi, mert filléreke tsohasem adott se kapunyitáskor, sem a lift kezelésénél. Az ördög azonban állandó álmatlanságban szenved és ilyen paradicsomi állapotok különösen megzavarják nyugalmát. Így történt aztán, hogy egyszer az élõlélek úr két kedves kis kutyája, amikor a titkár kíséretében sétára indul a lépcsõház egyik zugába illetlenkedett. A házmester tudta ugyan, hogy fõképpen azért élvez annyi kegyet, hogy egy ilyen említésre sem méltó szabálytalanságot ne vegyen észre, de azért nem állhatta meg, hogy a titkárt ne vonja ingerült hangon felelõsségre a kutyák viselkedése miatt. A titkár csak arra kötelezte magát, hogy gazdája titkait õrzi, de a házmesterét nem és ezért nyomban mindent elmondott, amit a házmester a kutyák viselkedésére kifogásolt. Az élõlélek úr nem kívánt hosszabb vitába bocsátkozni, de miután tudomására hozták a dolgot, megüzente a titkárral, hogyha a házmester a rengeteg ajándék, kereset, borralaló ellenére sincs meglegedve, akkor majd a jövõben csupán azt kapja, amennyi jár és akkor joga lesz megjegyzéseket tenni. Az élõlélek úr tudta, hogy ezzel az ügy elintéződött, de a titkár gazdája szavait felhigitotta, értelmüket meglazította, felnagyította, kibõvítette és azt mondta a házmesternek, hogy az élõlélek úr azt üzeni, hogyha megegyeszer valami megjegyzést tesz, akkor kiköltözik a házból, elõzõleg azonban mindent visszaállít eredeti állapotába. Felszedeti a parkettet és majd a régi kerül vissza, az új fehér ajtók helyett a régi barna kopottak, a fürdõszoba csempéjét összetörik és visszakerül a pléhkád is, a szobákban pedig ismét ott füstölõghet a remek drága kályhák helyett, a görbecsõvü vasszõrnyeteg. A házmester kijelentette, hogy õ még ezt sem bánja, a háziúrnak és háziúrnak és neki ilyeneket senki se üzenjen. A titkár mindezt pontosan elismételte az élõlélek úrnak, aki súlyos szemrehányást tett neki, hogy szavait elferdítette, de ha mondta, akkor ezen már nem lehet segíteni. Elvégre ilyen ostobaságot mégsem kellett volna kitalálni, hogy õ majd tönkreteszi a lakását egy ilyen semmiségért. Mindenesetre azonban panasza ment a háziúrhoz, akit azonban a házmester kellõképpen elõkészített és így bár nagyon udvarias volt, de úgy mellékesen megjegyezte, hogy a háziúrnak mindenre vonatkozik. Az élõlélek úr, aki eddig az egész ügyön inkább csak mulatott, most valóban ingerült lett és felmondta a lakását. A háziúr ahelyett, hogy engesztelte volna, elfogadta a felmondást és az élõlélek úr kénytelen volt szavának állni, vagyis titkára szavának. Fõlõsleges és nagy költséggel mindent visszaállított az eredeti állapotba, hetekig fúrtak, faragtak, kalapácsoltak a lakásban a mesteremberek. Persze a titkárt, akivel különben igen meg volt elégedve, rögtön elcsapta, drága porcellándarabok a csomagolásnál összetörték és a léghuzatos lakásban az egyik kutya tüdőgyulladást kapott. Szegény élõlélek úr kétségbeesetten járkált a tönkretett szobákban, de a fõlõtte levõ lakásban a háziúr sem volt kevésbé szerencsétlen. Ilyen rendes lakót nem kap egyhamar. A titkár a várost rõtta, hogy állást szerezzen és eszébe jutott mennyezetes ágya s reggeli sétalovaglásai, a házmester nem tudott a fiának télkabátot adni és ekkor végre valami örvendetes dolog is történt. Az ördög, mint aki jól végezte dolgát, elszundított. Talán még most is aludna, ha nem akadna mindig és örõkõsen valaki, aki megzavarja álmában és ilyenkor munkára serkenti.

Lakoma

Írta: PÁKOZDY FERENC

A szalonnának egy darabja még ott izzadt előtte a tányéron. Kenyérhulladék között, amelyben volt a foszlós beléből is, de jóval több a héjjából, gondosan lenyiszitelve. A héjját nem szerette, mingyárt beleragadt a foga közébe. Nincs párja a friss kenyér lágyának. Lám, milyen jól esett most is. Hirtelen meleg boldogság töltötte el tagjait. A horpaszán megfeszült a nadrágszj. Megeresztette. Ott állt a bor, a szóda az orra előtt, lehajtott egy fröccsöt. Jóleső zsibbadás hömpölygött végig a testében, rengő tarkójától egészen kerges talpáig. Elméjében szétázott minden gond kötele. Elégedettség sarjú legelőjére vezette a jólét.

Ahitat, áldozat, így végezte ő, valahányszor evett. Gyomra révén ájtatos közelségbe került a természettel és minden lakomázását olyan komolyan szolgálta, mint aki mindig arra gondol, hátha ez az utolsó.

Enni. Péter gazda úgy vélte és szentül hitte, hogy ez a veleje a föld valamennyi örömének. Enni!...

Enni... Erdemes koccintani e hatalmas gondolat egészségére... Teletöltötte poharát a könnyű rizlinggel s ahogy lehajtotta, gurgulázó kortyokban csendült fel megkondított szíve. Koccintás volt ez a pohár, ösztönös és lelkes koccintás, a tisztelendő és üdvösséges evés egészségére.

Enni... Mert mi is az élet. Az étel. Csak az a mienk egészen, amit lenyelünk. Azért vagyunk, hogy jóllakjunk s azért éhezünk meg, hogy megint jóllakhassunk. Addig élünk, amíg jólesik az ennivaló... Neki jólesik, ő eszik, ő hát él. Tán a világon sincs még egy másik ember, aki olyan etvágygal, olyan könnyen, olyan szaporán bírna gallérja mögé hajigálni a szármát, mint ő... Szinte megilletődött, amint ezt így latolgatta. Töltött megint a sárga nedűből s ahogy lehajtotta, öblös kortyokban zokogott elérzékenyült szíve. Koccintás volt ez a pohár is, magános, de őszinte koccintás, a tisztelteméltó és kényesinyű ételbölcs egészségére.

Enni... Hogyhogynem, eszébe jutott, hogy vannak emberek, akik a hét bizonyos napjain keveset esznek vagy éppen semmit. Kegyes borzalom fogta el, csaknem bánat. Nem, az ital sem esik jól, ha ilyenre gondol az ember. Leszögte a fejét. Gyöngéden bámult rá a szalonna. Az izzadó, tünedező szalonna, melyből nehéz párak gomolyogtak, hogy békességgel és jóakarattal perme-tezzék Péter gazda kicserepesedett szívét... Színültig töltötte poharát s ahogy lehajtotta, koccintás volt ez is, ritka és ünnepi koccintás, a szelid szalonna egészségére.

Hanem ninesen zavartalan nyugalom ezen az árnyékvilágon. Még az olyan ember számára sem, akinek oldalszámra lóg a

szalonnája a mestergerendán. Beteljesedett ez a tanítás Péter gazdán is. Már kezdett szépen elernyedni, hála a szemelt rizling babusgató levének, kezdett ott járni, ahol a lélek egyremásra összetéveszti az álmat a valósággal, szempillája le-lecsukódott és már-már elbóbiskolt, amikor tohonya, lassú csizmatopogás vakkantott a tornác túlsó vége felől. Péter gazda csöndesen elkáromkodta magát.

— Ki az ördög lábatlankodik ilyen korán? — töprengett és nagy fáradtsággal, arra fordította a fejét, amerről a lépések hallatszottak egy-egy ráncos, nyikorgós csizmapárban, amelyek ragyogtak a subicktól és irtó zajt csaptak a visszhangos tornácra.

Lassan ballagott a három jövevény. Péter gazda most már megismerte őket. A vén tőpörtyű, amelyik úgy pislog bozontos szemöldöke alól, mintha mindent föl akarna falni, ami az útjába kerül, Farkas Pista, a csósz; kutya ember, jó csósz, nem hiába szóbeli ember; azt beszélük, hogy futó-betyárokkal volt egy kenyéren nagy ideig; annyi biztos, hogy most olyan csósz, amilyen csak lehet, pedig közelebb a kilencvenhez, mint a nyolcvanhoz; a Pista örzetójében sosincs kár, márpedig az a fő, nem amit beszélnek. Ez a sárgaság: Verök, a kanász hallatlan zsvány, lelopna a csillagot az égről, de muszáj tartani, mert nincs, aki csak harmadrésznyire is úgy el tudna bálni a kondával; nagy a konda, van talán négy-száz is a választási malacokkal, hát muszáj vergődni az akasztófáralával. A pufók jó ember volna, hűséges, igyekszik, rendet tart a tanya körül, félnek tőle, mert erős, mint a bika, szóval olyan, hogy kívánni se lehetne különb öreg tanyást. Nem lop és mást se hagy lopni, nagy dolog ez máma.

— No, mi szél hozta kendeket? — fordult feléjük, vigyázva nagyon a szóra, hogy megőrizze a becsületet, amelybe már belekapott a rizling.

— Jó reggelt! — köszöntek amazok egy-szerre.

— Adjon Isten! — fogadta, ahogy illik.

A három cseléd odarakta a kalapját a tornácpárkányra egy oszlop tövébe, majd annak rendje-módja szerint föálltak szép sorjába egymás mellé, középtűt a vén Farkas, csak aztán, hogy köszönéssel, tökfödővel, föállással végeztek, mondom, csak aztán köszörült egyet a torkán Labozár, a pufók, az első cseléd a tanyában.

— Azért jöttünk Péter gazda, hogy minden jót kívánjunk a nevenapján. A cseléd-ség helyett is. Engedje az Isten, hogy még sok számos névnapot élhessen kedves családjával együtt! Az Isten soká éltesse!

— Isten éltesse! — mondták utána a többiek.

— Köszönöm, emberek.

Péter gazda kezelt mindegyikkel. Ahogy illik. Küldöttpség.

— Üljetek le — tessékelte őket, — no, ne kínáltassatok magatokat.

— Köszönjük, nem vagyunk elfáradva.

De azért leültek, mihelyt Labozár, megtörölve verejtékes arcát, példát adott.

— Mit isztok? Barackot vagy szilvát? Vagy bort?... Én már a bornál tartok.

— Inkább egy korty pálinkát — vallottak az emberek.

Péter gazda kurjantott egyet a konyha felé.

— Panni te, szaladj hamar a pálinkás poharakkal, meg a belevalóval.

Koccintottak, nyeltek, krákoztak. Aztán beszédbe elegyedtek.

— No, öreg Farkas — kezdte Péter gazda, — talán még se látott olyan búzát, mint az idén.

— De tán különbet is, ha jól vélekszem, hetvenhatban.

— Vélekszik is kend olyan messzire. Lyukas már az ilyen vén bakkecske sótarlója.

— Nono — értette el a kötődést az öreg, ravaszul mosolyogva.

A kanászhoz fordult Péter gazda. De korántse olyan szívesen.

— Miska, voltál az orvosnál?
— Ühüm.

— Mit mondott, mikor oltja a malacokat?

— Azt mondta, hogy máma úgyis beszél Péter gazdával, akkor majd megmondja, hogy mennyi oltóanyag kell.

— Előjön?
— Elő. Azt mondta.

— Jó.

Labozár volt soron. Mert mindegyikkel beszélni kell.

— Fölaprították az egész bornyút?

— Még az este.

— Mennyi lett?

— Három bogrács.

— Nem lesz kevés annyi embernek?

— Hát nem sok.

— Vágass még le két tavalyi juhot!

— Lehet.

— Meg azt a süldőt, amelyik az este olyan gunnyasztó volt.

— Igenis.

— Azt akarom, hogy egyenek. Amennyi beléjük fér.

— Köszönjük... köszönjük...
— A bort elküldte Patzauer?

— Eddig nem.

— Nézz utána! Szomjan ne maradjatok!

— Isten ments! — feledkezett meg Labozár az illendőségről, mert hogy igen szerette a tütüt.

Ez az egy hibája. Olyan, akár a disznó, ha berüg. Péter gazda mosolygott egyet a bajusza alatt. No, csak a jó bor.

— Azért mondom... Egyetek, igyatok!

Üggyel, bajjal előkotorászta a bugyellárisát. Mind a hármuknak kezébe nyomott egy ötöst.

— Vegyetek valamit a kiscsaládoknak!
Még a vén Farkasnak vetette oda:

— Aztán gondoljon kend is az unokáira!
Nem kell mindent a kocsmára költeni.

Vigyorgott az öreg a tréfán. A másik kettő is váltig nevetett. Tréfa volt az csak.

Elmult már az öreg fölött az az idő...

— No, Isten áldjon benneteket! — bocsátotta el az embereket. — Aztán ott legyen a szemetek, hogy össze ne akaszkodjék a taknyosabba! Legyen a helyén legalább a ti eszetek! Mondom, úgy mulassatok, hogy baj ne essék!

Elkísérte az embereket a grádicsig. Cselédek ugyan, de csak a vendégei... Labozár ott visszafordult és hunyorított egyet a szemével, mint aki mondani akart valamit, de csak négy szemközt.

— Visszanézek — sügta.

Péter gazda el nem tudta gondolni, mi üthetett a tanyásba. Várt hát engedelmesen, míg Labozár visszafordult.

Nagysokáig gyűrte ide-oda a kalapja karimáját a tanyás.

— Azirányban jöttem, Péter gazda — nehezen ódzott a nyelve, — ejnye, hogy is mondjam, no... ne haragudjék, Péter gazda... én nem tehetek róla... — végre kibökte: — A részeseke keveslik a komment.

Nagyot lélegzett, mintha zsákot emelt volna.

— Ide akarnak jönni. Azt mondják vagy megkapják a húszkilót, vagy pedig holnap reggel oda se állnak a géphez.

Péter gazda előtt összefutott a világ. Hirtelen keserűség vett erőt rajta. Ki akarják fosztani bitang koldusai. Hamarjában káromkodni se tudott, mert nincs olyan szitok, amibe igazán belefért volna dühe, dagadozó indulata. Csak kapkodott a levegő után.

— Engem máma meg ne háborítson egy se! — mondta nagyot fújva, mikor annyira amennyire úrrá lett a mérgén.

— Mert belelövök... Nem állok jót magamért... Ugy intézd, János, hogy csöndességben muljék el a mai nap!... Mondd nekik, hogy holnap majd beszélhetünk!...

Belenyilalt a szívébe, hogy csak az imént szerezte meg malaccal, juhval a fogukra-valót.

Más kéne ezeknek. Nem lakoma.

Hanem azért nem változtatott a szaván, ha már egyszer megígérte. Mintha semmisse történt volna, úgy vágta oda:

— Azért csak egyenek, igyanak, amennyi beléjük fér!

Ugy csikorgott a gőg minden szavában, mint télen, farkasordító hidegben a hó.

— Azért csak egyenek, igyanak, amennyi beléjük fér!

Ugy csikorgott a gőg minden szavában, mint télen, farkasordító hidegben a hó.

— Azért csak egyenek, igyanak, amennyi beléjük fér!

Ugy csikorgott a gőg minden szavában, mint télen, farkasordító hidegben a hó.

— Azért csak egyenek, igyanak, amennyi beléjük fér!

Ugy csikorgott a gőg minden szavában, mint télen, farkasordító hidegben a hó.

— Azért csak egyenek, igyanak, amennyi beléjük fér!

Ugy csikorgott a gőg minden szavában, mint télen, farkasordító hidegben a hó.

— Azért csak egyenek, igyanak, amennyi beléjük fér!

Ugy csikorgott a gőg minden szavában, mint télen, farkasordító hidegben a hó.

— Azért csak egyenek, igyanak, amennyi beléjük fér!

Ugy csikorgott a gőg minden szavában, mint télen, farkasordító hidegben a hó.

— Azért csak egyenek, igyanak, amennyi beléjük fér!

Ugy csikorgott a gőg minden szavában, mint télen, farkasordító hidegben a hó.

— Azért csak egyenek, igyanak, amennyi beléjük fér!

Ugy csikorgott a gőg minden szavában, mint télen, farkasordító hidegben a hó.

— Azért csak egyenek, igyanak, amennyi beléjük fér!

Ugy csikorgott a gőg minden szavában, mint télen, farkasordító hidegben a hó.

— Azért csak egyenek, igyanak, amennyi beléjük fér!

Ugy csikorgott a gőg minden szavában, mint télen, farkasordító hidegben a hó.

Angol, francia, olasz, német nyelvből elsőrangúan fordítok rendkívül mérsékelt áron. Megkereséseket e lap kiadóhivatala továbbít „Hosszú gyakorlattal rendelkezem“ jelige alatt.

"Itt, Olga ismét zongorázik"

Olga a zongoránál

Harmonikás Gizi

Ernö
bánatot üz

A pesti idegenforgalom hangos zajlása idején az idegenvezetők számtalanszor körülvitték a kíváncsi angolokat, franciákat, hollandusokat a pesti éjszakában. Milyen ez az idegeneknek bemutatott pesti éjszaka? A csábító körsétafüzetekben ott ragyog neonfényes képe. Ragyogó mulatókat látunk, ahol jólfészült szmókingos szépfiúk bánatos dallamokat fújnak. Habzik a pezsgő, a cigánypurdék fantasztikusan tüzes nótákat játszanak és a vért frissítő magyar boroktól kezdve, a magyar konyha nyenceknek tálalt fejedelmi meglepetésig minden van ebben a hivatalos használatra szánt idegenforgalmi pesti éjszakában, ami szemnek, fülnek és szájnak ingere.

Anélkül, hogy ezt a fényes ragyogó pesti éjszakát lebecsülnénk, tisztelettel bejelentjük, hogy érdemes ellátogatni egy másik pesti éjszakába is. Ez a másik pesti éjszaka nem idegenforgalmi használatra rendeződött be, ami kár, mert ha az éjszakai szakszövegek helyett legtöbbször gyöngyházgombokkal kirakott harmonikán esendül is benne a muzsika, mégis van annyi egyéni szín, hangulat ebben az éjszakában, mint a világhírű párizsi Montmartre-on.

Kezdjük a körsétánkat.

Olga, az egyik Tisza Kálmán tér melletti kávéházban zongorázik. A környék rajong érte. Nemesak a környék. Amidőn egyszer Olga a legényről énekelt, aki szivenszúrta édesanyját a plüssel bevont intimpáholyanban a közismerten rossszívű pesti színész vörösré sírta orrát.

Olga úgy egybeforrt zongorájával, mint huszár a lovával. Szeretettel simogatja a zongorát és a zongora rajongással visszaskálázik neki. Sokszáz nóta rikatta, neveltette meg már itt az embereket. Olga csinos asszony, úgy tudja búgatni hangját, mint a szerelmes galambok. Lényéhez tulajdonképpen a régi valcerok, a „Hulló falevél” dalolása illene. De bírja torokkal a modern pesti és külföldi slágereket is. A közönség tudja Olgáról, hogy művésze mesterségének. Ugy is kezelik — Művész tudja aztat a dalt arról a szöke fiúról? — kérdik tőle. Olga tudja. Belecsap a billentyűbe és máris jön a „szökefiú dal”. A leány dala, akit a szöke fiú hűtlenül elhagyott. A közönség elérzékenyülten fújja az orrát és kinn vacog az őszi szél a Tisza Kálmán tér fái között.

Az idegenvezetők súgva mondják Harmónikás Gizi nevét az idegeneknek, de a pesti éjszaka igazi ismerői kilométereket is taxiznak, ha oda kell menni, ahol Gizi énekel.

Harmonikás Gizi híres nő. Szerepelt már a Vigaszínház színpadán is. Ő a pesti éjszaka úgynevezett szokimondó harmonikás asszonyosága. Ha eltávozik egyik, vagy másik mulatóból, kávéházból, a közönsége híven utána megy. Gizit valóban érdemes meghallgatni. Tréfás, vidám kupléi történelmet jelentenek. Nincs más, ki nála jobban fel tudná idézni a régi, békebeli Pest hangulatát. Amikor a költők gumirádlím megengetek a Stefánia úton. De Gizi nem amolyan szentimentális nő. Ő nem szereti könnyekben für-

Délibáb

detni k
A baka-
monikáj
kénytel
Ezt e
ember

Enne
szerübb
út egy
világít
a taxis
színház
hoz né
hallottá
szor k
tud.

Jenő
szerző
Ha o
lamely
valam
orvoss

Jenő
szaken
megy.
böl.

Rom
villam
Ebből
rakpai

A t
villam
lamos
res ü
nyél
pipat
ség v
gény,
sén l
akarj
velet

A
jának
katon
gol,
lt a
szeti
közi
tát,
gés
beli
Daga
ral
am
még

Hi
A
rang
tünt
nál
gori
zöns

A F
jazz
han
gei
may
a l
alig
D

detni közönségét. Egyéni műfaja a humor. A baka- és eselédnótákat úgy találja fel harmonikája kísérete mellett, hogy az ember kénytelen elismeréssel bólintani: — Ez igen. Ezt csak a Harmonikás Gízitől hallhatja az ember. Senki mástól a pesti éjszakában.

Ennek a második pesti éjszakának legnépszerűbb hangszere a harmonika. Az Andrassy út egyik mellékutcájában kiskoesma ablakai világítanak sárgán az éjszakába. A sötétben a taxisofőrök mellett estélyi ruhás opera- és színházlátogató hölgyek is vesznek magukhoz némi frissítőt. És ezek a hölgyek, akik hallották Kiepurát, vagy Halmos Jánost, sokszor kénytelenek elismerni, hogy a Jenő is tud.

Jenő, a kiskoesma kedveshangú, nótaszerző harmonikása.

Ha odakerül szépenzengő hangszerével valamelyik bánatos vendég füléhez és rákezd valamelyik saját nótájára, hát nincs jobb orvosság nótázásánál a bánat ellen.

Jenő különösen a szerelmi bánatokban szakember. Női bánat, férfi bánat, egyre megy. Jenő jótállással tisztítja ki a szívekből.

Romantika és eredetiség, hajóshangulat, villamoszúgás, dunai szél, matródalok. Ebből tevődik össze a pesti dunapart egyik rakpartjánál rejtőzködő kiskoesma.

A tisztelt vendégek úgy érzik, hogy csak a villamos alatt lehet boldog az ember. A villamos fenn zúg a rakparton. Itt pedig féltrekes üvegekben, asztalra állított arany kényelű, piros kadarka mellett, hasítani való pipafüstben ülnek a vendégek. Urak és népesség vegyeseen. Itt egy gróf, ott egy hajóslegény, aki holnap már indul morcos kis gőzösén le a fekete Brailába és itt még utoljára akarja hallani a „Dagadt”-tól a „Jóska, levelet hozott a posta” című remeket.

A „Dagadt” fogalom. Virtuóza harmonikájának. Csárdás, ragtime, keringő, hajósnota, katonanóta, érzelmes, talpalávaló, német, angol, francia muzsika egyformán ömlik belőle. Itt a Dunaparton nem elég holmi zeneművészeti oklevél. Itt tudni kell barátom. Nemzetközi hely ez. Román hajósok húzatják a nótát, németek a hopszpolkát. A magyar kesergés egybeolvad a hazavágyó más nemzetbeli dalokkal. Fenn zúg a villamos, lenn a Dagadt muzsikál harmonikáján. Lajos gitárral segít neki. Lajos sovány, a Dagadt, mint a neve is mutatja, kövér. De az összjáték mégis nagyszerű közöttük.

Híres hely Arthúr bácsi borozója is. Arthúr bácsi fiatalember. A tekintélyt és rangot jelentő „bácsi” címet vendégei kiüntetésül adományozták neki. Arthúr bácsinál egy másik Lajos, aki zeneszerző és zongorista, hegedűs társával szórakoztatja a közönséget. Ugyancsak híres hely a Víg fiúk. A harmonikás címűdarab lép a színpadra és a jazz-dobos elismert tehetséggel „festi alá” a hangulatot. Arthúr bácsi és a Víg fiúk vendégei megvannak győződve arról, hogy jól és magyaronan mulatni csak és kizárólag ezen a két helyen lehet. Arthúr bácsi vendégei alig férnek el a helyiségben. Ahány szék,

Gitár és harmonika dúó

Artur bácsinál

annyi vendég. Néha sorba kell állni egy-egy fröccsért ezeken a helyeken és nem frakkospincérek hozzák a hosszúlépéseket. De se baj. Ide a hangulat kedvéért jönnek a pesti éjszakát járó pestiek s vidékiek. A hangulat pedig sokkal melegebb és szebb is lehet, mint abban a másik híres, fényesarcú éjszakában.

Ernyel Frigyes „A rádió ábécéje” című könyvében népszerű formában tárgyalja a rádió alapelemeit. Ára díszes vászonkötésben, bérmentve 60 fillér, a pénz előzetes bektüldése mellett. Beszerezhető Tolnai Világlapja kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány u. 12 sz.

Az írás születése

Írta: NÓTI DÉNES

Az alkonyat már kivette bibortalárját az őserdő fölé és vörös-arany kárpittal vonta be az ég alját. Egyszerre minden megélenkült: a dzsungel lakói megkezdték szokott esti társadalmi életüket. A főszerepet e téren természetesen a majmok vitték: ide-oda ugrálva és éktelen viacsorgásukkal háborítva a rengeteg csendjét, mely eddig sejtelmesen borult az élőkre. De a majmoknak ezúttal minden okuk meg volt az élénkségre. A vadon nyugodt életmenetét nagy szenzáció zavarta meg: Expedíció tört át a bozótban.

A patak mentén húzódó ritkulások arra engedtek következtetni, hogy itt valaha gyalogösvény volt: a társaság itt próbált előrelépni. A menet élén haladó néger vezetőre nagy feladat hárult: neki kellett járhatóvá tenni a bozótot. A csomaghordozók után csakhamar feltűntek az expedíció urai, három fehér ember: egy nő és két férfi. Mindhárman angolok.

A szót a legmagasabb angol vitte. Biztos testtartás, kisportolt alak, izmos karok — Gib Corner valóban vonzó megjelenést gyakorolt. De nem kevésbé szép emberpéldány volt a társaságában lévő fiatal ember és a csinos, üde, egészséges arcú angol leány — szemmeláthatólag testvérek.

— Maud, kérem, legyen erős!

— Nem, nem bírom tovább. — Maud hangjában fáradtság csengett.

— Okvetlenül tovább kell haladnunk, Maud, lássa be, nincs egy perc vesztezni való időnk se. Két órán belül ránk szakad a szürkület. Ha most megállunk, a biztos halál vár reánk.

— De talán pár perccel mégis pihenhet-

Külföldi előfizetőink figyelmébe!

A Délibáb előfizetési díja 1/2 évre közvetlen szállítás esetén:

Amerikában	dollár	—86
Angliában	Sh.	—,4.4
Belgiumban	Belga	3.90
Franciaországban	Frs.	28.70
Hollandiában	Hfrt:	1.23
Svájcban	Svfrs.	3.85

Az előfizetési díjak kizárólag külföldi valutában küldhetők be. Pengőt a Magyar Nemzeti Bank rendelkezése értelmében nem fogadhatunk el.

nénk, látod, mennyire kimerült — szólalt meg Dan, aggódó pillantást vetve hűgára.

Gib rázta a fejét.

— Szedje össze magát, kérem, Gbulah szerint most már hamarosan megérkezünk Abiangba, ott alaposan kipihenheti magát.

— Gib, én csodálom, hogy maga ilyen...

A fiú csöndesen a lány szemébe nézett:

— Gondoljon az apjára!...

A lány ellökte magát a fától, amelyhez eddig támaszkodott:

— Igaza van, Gib! Indulhatunk!

És a kis csapat tovább törte a végtelen afrikai őserdő csapásait...

*

Három csillag. Az író letette a tollat és hátradült székében. A falról lecsüngő villanykörte csak gyér világítást nyújtott s ijesztőre növesztette az árnyakat az arcán. Szórakoztató és elgondolkozva, föltöltőlével cifrázni kezdte a három csillagot a papíron.

A történet, íme, kezdetét vette. Az író fantáziája megteremtett három embert, elhelyezte őket a legsötétebb Afrikába és kénye-kedve szerint bolyongtatja, kínozza és boldogíthatja őket, minden felelősség nélkül. De vajjon van-e joga ehhez? Sorsuk az ő kezébe van letéve. Ő intézi terveiket, gondolataikat, ő érez helyettük, ő éli világukat. Az ő szeszélye akadályokat tornyosít eléjük, halálos veszedelmeket hoz rájuk, boldoggá teszi az egyiket, míg a másikat szerencsétlenné. Jutalmaz és büntet, felment és elítél; de hát csakugyan megteheti mindezt?

A felelet csak egy lehet: igen. Hiszen ő teremti őket. Hőseit és sorsukat a saját lelkéből meríti, lelkek az ő lelkéből; minden joga meg van hozzá, hogy istenük lehessen. Mert igen, ő is isten, istene ezeknek az alsóbbrendű, általa kitermelt emberi lényeknek.

Ez a tudat, a mindenhatóságnak ez az érzése meglepéssel töltötte el az író szívét.

Tekintete újból az árkuspapírra esett. Holnaputánig le kell szállítania ezt is. Almodozásra most nincs idő: az életet ez jelenti. És mégis. Visszatért oda, ahonnan elindult. Ebben az életben minden meg lehet tiltva neki, az írásban, a teremtésben korlátlan az ő hatalma, ott mindent szabad. Boldogtalan lehet a szerelemben; ő meg teremtheti magának az ő asszonyát, aki

százszor szebb és százszor tisztább a földi asszonyoknál. Lehet ő kiebrudaltja a ma társadalmának; az ő világában ő gáncsnélküli lovag. Ott nem kísértik perceit uszolás hitelezők és csalfa barátok: barátai tűzbe mennének érte és a nők körében ellenállhatatlan.

Fanyarul elmosolyodott. Az élet csalódásaira az álmok világa csak sovány vigasz. Képelete ragadhatja a trópusok országaiba, Hammerfest északi fénye hiába ragyogja át könyve lapjait, az ő reumás, szürke, szomorú valóját a mesék már nem képesek megváltani. Elismeri: kifáradt és kimondhatatlanul magára maradt. És nem volt érdemes.

Eloltotta a cigarettát; a parázs még egy ideig ott villogott a hamutartóban. Gondolatai visszaterelődtek a jelenbe. Megindított egy cselekményt és most már folytatnia kell. Agyában már jóideje motoszkált egy téma: arany az emberben. Most felhasználhatja. Tudományosan kimutatható, hogy az ember vére vasat tartalmaz. S vajjon miért nem lehetne az ember testében arany is?

Fantáziája dolgozni kezdett. A háttér már megvan. A dzsungel mélyén dolgozik a tudós, kit borzalmas felfedezése az örületbe hajtott. Hatalmába ejtette egy elvetemült gazember, ki a négereket halomra gyilkolja, hogy vérükből a tudós az őserdőbe rejtett laboratóriumában aranyat termeljen ki. De Gib, a fiatal újságíró csakhamar nyomukra bukkan és súlyos viszontagságok és küzdelmek után a szerencsétlen tudóst visszahozza gyermekeinek. A laboratórium elpusztul és vele az arany készítésének titka is... Már mindent elfelejtett: csalódást, féligélt életet, reumát, pénzgondokat: író volt ismét. Tolla ráfutott a papírra...

— Apát meg kell találni és meg kell menteni! — A lány szava ércesen zengett.
— S meg is fogjuk találni! — sűrűtá Gib és a fiatalok tekintete bizakodón fonódott egymásba. S körülöttük az afrikai vadon lovább zúgta szokott esti himnuszát.

Szobrot Tompa Mihálynak!

A magyar társadalomnak régen hangzott a kívánsága, hogy Tompa Mihálynak, a népies hangú magyar irodalom egyik megteremtőjének és a virágregék halhatatlan költőjének szoboremleket állítsanak.

A cél megvalósítására alakult meg dr. Karafiáth Jenő m. kir. titkos tanácsos, főpolgármester elnöke alatt a Tompa Mihály szoborbizottság, amely Tompa Mihály költészetének alapvonásait megőrző, arcmásával ellátott díszkutat kíván létesíteni a Szent Margitszigeten. A bizottság ezúton is felhívással fordul a magyar társadalomhoz, hogy tetszésszerinti adományokkal járuljon hozzá a nemes cél megvalósításához. Minden adomány az utolsó fillérig a szobor céljára jut. Az adományokat 1939 november 15-ig lehet beküldeni. Minden postahivatásban 3 fillérért vásárolható üres postatakarépképzőár

Délbáb

MILYEN MEGLEPŐ VÁLTOZÁS

**PÁR
HÓNAP
ALATT**

Mlle
D. Bramalle
fényképei

**Aki hihetetlennek
tartja,
TEGYEN KÍSÉRLETET ÖNMAGÁN!**

Mily rövid idő alatt! A nők ezrei állapítják meg boldogan, hogy megszabadultak ráncaiktól és több évvel fiatalabbnak látszanak. Pótolja Ön is a fiatalság fontos életelemét a bőrben, hogy az ismét üde és fiatalos legyen! Ez az életelem a Biocel, Dr Stejskal wieni egyetemi professzor nagyjelentőségű felfedezése. Ez az anyag a rózsaszínű Tokalon krémbe kerül most forgalomba. Esténként, lefekvés előtt használandó, hogy álma idején táplálja és ifjítsa bőrét. Nappal fehér Tokalon krém használjon. Kioldja a fekete pontokat, összehúzza a kitégült pórusokat és rövid idő alatt fehérebbé, lágyabbá, bársonyosabbá teszi még a sötét, durva arcbőrt is.

csekkbeizetőlap, amelynek felhasználásával elküldhető az adomány a 24.111. sz. „Tompa Mihály Szoborbizottság, Budapest” című csekkszámára.

Szerkesztői üzenetek

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélbeni válszokat nem adhatunk, még abban az esetben sem, ha válaszbélyeges borítékot kapunk.

Kéziratokat, fényképeket nem örzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

Jövő. (2.) Diplomás, vagy legalább érettségivel rendelkező egyének, akik abban a szakmában, amelyben önállósítani akarják magukat, megfelelő képzettséggel (segédlevél, mestervizsga) rendelkeznek.

Hű olvasó. (4.) Mindenesetre meg kellett volna várnia, amíg a férfi köszön. Más a helyzet, ha házaspárral találkozik szemben, itt valóban köszönhet esetleg előre is, természetesen azzal a céllal, hogy a feleségnek köszön.

D. Józsefné. (6.) Van női iparrajziskola Pesten, ahol kislánya megtanulhatja — amennyiben tehetsége van hozzá — a divattervezést, de ismert divattervezőnők is foglalkoznak divattervezéssel.

Végkielégítés. (10.) Ezt ügyvédől kellene megkérdezni, mert ha szerződése nincs, az lényegesen módosítja a helyzetet.

Tanácsalan kislány. (12.) Igazán nem tudjuk, hogy miért tanácsalan, hiszen most nem az észre, hanem a szívére kell hallgatnia, így tehát a választás nem lehet nehéz. Elvégre magának kell éreznie azt, hogy kit szeret jobban, kinek a társaságában érzi jobban magát és ha ezt eldöntötte, akkor már meg is kapta a tanácsot.

Fényképész. Szeged. (14.) Kérjük a beküldött fényképekre ráírni azt, hogy milyen darabokban szerepelnek. A szereplők neveinek feltüntetése pusztán nem elégséges.

D. I. (6.) 1. Perényi László a Színművészeti Akadémiát végezte. A Nemzeti Színházban tűnt fel. Első nagy sikerét a Nemzeti Színházban színrekerült Liliomos királyfiában aratta. 2. Muráti Lili Szemere ucca 8 alatt lakik.

Hű előfizető. (16.) A Pesti Színházban 1938 május 14-én játszották először Strindberg Húsvét című 3 részes színjátékát. A főszerepeket Tolnay Klári, Orsolya Erzsébet, Somlay, Perényi, Puskás játszották.

Szeretném tudni. (18.) A túlsók és rendszertelen sportolás nagyobb veszélyt rejt magában, mintha egyáltalán soha nem sportolna. Kétségkívül a túlzásba vitt sport nőknél — öregít és azt hisszük, ez az, amitől minden nő egyformán fél. A hajhullást gyakran a hajkorpa idézi elő, ami nem más, mint a fejbőr megbetegedése. Legtöbbször a helytelen hajápolás következménye.

Operarajongó. (20.) Sárdy János az elmúlt évadban a legtöbbet foglalkoztatott tagok egyike volt az Operában. Szerepelt a „Rózsavag”-ban (Énekes); „Fidelio”-ban (Jagnir); „Tristan és Isolda”-ban (Ifjú hajós); „Sevillai

borbély”-ban (Almamiva); „Falstaff”-ban (Feuton); „A végzet hatalma”-ban (Trabucca).

Szöke kisleány. (22.) Ha szülei eltöltötték attól a fiatalembertől, akkor mindenesetre tudták, hogy miért kellett ezt megtenniük. K. szülei csak jót akarnak Magának, azt akarják, hogy jövője biztosítva legyen. Maga még sokkal fiatalabb korban van, semhogy dönthessen sorsa felől. Azt sem hisszük, hogy százszázalékosan tisztában volna az érzelmeivel. Bizonyára el fog jönni hamarosan valaki, aki Magának is megfelel s akinek az oldalán a szülei is biztosítva látják jövőjét.

I. László. (6.) Nehéz is az említett operáénekeseket megtalálni, mert állandóan úton vannak. Címeiket nem ajánlhatunk, de hiszen a telefonkönyvben nyilván talál elget. S valószínűleg találjuk, hogy azok mind megbízhatóak. Nincs esetleg közelebbi ismerőse, aki ajánlhatna?

F. Lili, Kassa. (28.) A tűrófánknak, ennek a kitűnő ebédsüteménynek készítése a következő: 25 deka lisztet dörzsoljunk el gyűrődészkán 20 deka vajjal, majd adjunk hozzá 25 deka friss, szitán áttört tehéntúrót, kevés sót, 2 tojás sárgáját és 12 deka cukrot. A jól összegyúrt tésztát lisztzett deszkán ujnyi vastagra nyújtjuk s pogácsa- vagy fánkuszórvaj szakítjuk ki. Forró zsirban világosbarnára sütjük ki.

Színész szeretnék lenni. (24.) A Színművészeti Akadémia már lezárta a jelentkezéseket, tehát ebben az évadban oda már nem kerülhet be. Az Egyesületi iskolába esetleg igen. Persze ezt meg kell beszélnie a vezetőséggel. Magánoktatást vehet ismert színészektől, de az esetben a Színművészeti Kamarában vizsgáznia kell. Viszont kamarai tagság nélkül nem vállalhat szerződést.

N. J. P. (416.) A kéreztett cím a következő: Önállósítási Alap, Budapest, V., Kloztild ucca 10/c.

H. Alice. (28.) Tessék egyenesen a gépgyári főintézőséghez fordulni.

Katonatiszt neje. (30.) 1. Színésznő a felesége. 2. 30 éves. Közelebbi címét nem ismerjük, de az Andrássy Színházban vesz át minden postát.

I. K., Szeged. (30.) Legfeljebb három operettről lehet szó egy évadban. Ez érthető is, mert egy operett kiállítását olyan sokba kerül, egy operett olyan személyzettel dolgozik, hogy csak az esetben találhatja meg a színház vezetősége a számítását, ha a darab legalább 50-60-szor megy egymásután.

Előfizetési árak:

1/4 évre 1 pengő 80 fillér, 1/2 évre 3 pengő 60 fillér

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS

Felelős kiadó: PAIZS GÉZA

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
14-23-39 és 14-23-50

TÖBB MINT 2000 ELHUNYT ELŐFIZETŐ HOZZÁTARTOZÓJA KAPTA MEG EDDIG LAPVÁLLALATUNK UTÁN AZ ELŐFIZETÉSSSEL KAPCSOLATOS BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEGET. A lapok terjedelmének hatósági korlátozása folytán, az újabb kifizetésekről a fényképfelvételeket és az előfizetők névsorát, helyszüke miatt nem közölhetjük.

A Délibáb humora

Hymenbír

„Gratulálok pajtás, olvastam a lapokban, hogy nősülsz.”

„Nem én, az illető a névrokonom.”

„Akkor engedd, hogy még egyszer gratuláljak.”

Gyógyvízben

— Mondja uram, jó ez a víz a reumának?

— De mennyire. Én is ill kaplam.

Barátuk beszélgetnek

— Láttam tegnap az uradat, de azt hiszem ő nem vett észre, mert nem köszönt.

— Igen, tudom.

— Honnan tudod?

— Ő említette.

Készruhavásárlás

Vevő: Jól áll rajtam ez a ruha?

Segéd: Mintha uraságodai született volna.

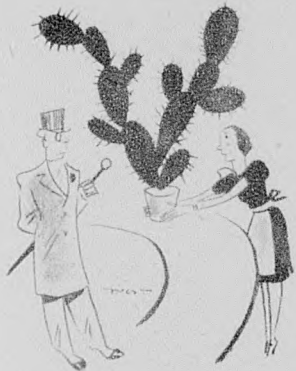
A paradiesomban

Éva: Esküszöm neked Adám, hogy előlled nem szereltem férjül.

Oktatás

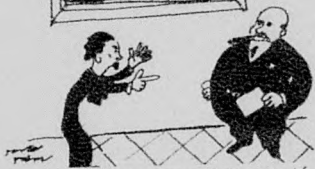
— Papa, mi a reklám?
— A reklám fiaeskám, egy szép kislány, aki azt eszi, issza, tartja vagy hordja, amit mások el akarnak adni.

AZ UR KAKTUSZT VÁSÁROL

— Beesomagoljam kérem, vagy így tetszik vinni?

TÁBLATON

— Kérem vezérigazgató uram, a képet oda adom a katalógusi úr feléért.

— Szóval számítsunk csak egy kiesít. A katalógusára úgy 1 pengő — tehát ötven fillérért gondolja meszter? Egy kiesít ugyan drágálom, de a művészetért nem bánom, áldozatokra is hajlandó vagyok.

Helyes meghatározás

— Hogyan nevezzük fiam azt az embert, aki löbb nyelvet beszél?

— Feleségének, tanár úr.

Jósnőnél

— ... és akkor el fog jegyezni egy gyönyörű feketé hölgyet, de ezt meg fogja akadályozni egy szőke nő.

— Világos, a feleségem!

Barátuk egymásközt

— Milyen drága jó ember volt az első férjed, igazán kár, hogy olyan hamar meghalt.

— Igen, a második férjem is mindig ezt mondja.

Igy is lehet

— Mondd, papa, hogy írják a szakszofont?

— Buta vagy fiam, azt nem írják, hanem fújják.

Vonaton...

Ellenőr: Kérem a jegyet! Ne tegyen már úgy az úr, mintha aludna.

Utazó: Én nem teszek úgy, én tényleg alszom...

Állatkertben

— Ismertem egy bēbit, azt elefánttejjel táplálták és minden hélen 10 kilót hízott.

— ???

— Elefántkölyök volt.

Boldog házasság,

szép családi élet a leghőbb vágya minden embernek. Miért jut ez mégis aránylag csak keveseknek osztályrészül? Mi a titka a boldog házasságnak? Erről ír

G. P. HEATH

„A férjhezmenés művészete“ c. nagyszerű könyv szerzője új könyvében, melynek címe:

A boldog házasság tudománya

A könyv november hó folyamán fog megjelenni. Bolti ára 1 pengő 50 fillér lesz, de mindazoknak, akik megjelenés előtt megrendelik. Budapesten 96 filléres, vidéken 1 pengő 12 filléres áron szállítjuk bérmentve a könyvet.

A könyv megrendelhető levelezőlapon Tolnai Világlapja kiadóhivatalában, Budapest, VII. Dohány ucca 12.

E számkoeca kivágva levelezőlapra ragasztható!

2

BIZTOSÍTÁSI BÉLYEG

Csakis ez a bélyeg igazolja, hogy Ön biztosítással kapcsolatos hitei vezető ezen lapnak. Ne fogadja el a lapot, ha ez a bélyeg nincs rányomva!

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten nyakkendőket, púderkompaktokat, bakelit szalvétatartókat, levelezőlapalbumokat és értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő nov. 2. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

Vízszintes sorok: 1. Szállóigévé vált dalcím. 13. Fejérmegyei nagyközség és nyaralóhely. 14. Flúgyermekek társasjátéka. 15. Kicsinyítőképző. 16. Muzsikusok együttese. 17. Kicsinyítő képző fordítottja. 18. Latin személyes névmás. 20. Átvitt értelemben ráfogás. 22. A gödöllői kir. uradalomnak van ilyen kertje. 23. Vigyázó. 24. Szeszies ital. 26. Belső váladék. 27. Elhúnyt

filmburleszkkomikus (ékezetfelesleg). 29. Folyó napon. 30. Zenei műszó: lassan. 32. Nincs semmi híja. 33. Seb gyógyulásakor keletkezik (névelővel). 35. Az első magánhangzó kétszer. 36. Fél-drágakő. 37. Leány — becenév. 38. Személyes névmás. 40. Rag. 41. Olaszos női név. 42. Értékesíti árúját. 44. Készítés, létrehozás. 48. Ismert operáriá.

Függőleges sorok: 1. Bibliai szólam. 2. Nagyszülő. 3. Mozdonyban van. 4. Pl: ízeg-mozog vagy icike-picike stb. 5. Pesti zsargonszó. 6.

1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12
13				14								
15			16								17	
18		19		20						21		
22						23				24	25	
26				27					28		29	
30			31			32			33	34		
			35			36					37	
38	39		40								41	
42		43				44	45		46	47		
48												

Beküldendő sorok: vízszintes 1, 16, 40 függőleges 1, 7 és 12

A cséplőgéj egyike. 7. Ismert györmegyei nagyközség. 8. Hordja az irháját. 9. Cserkész — csatakláltás. 10. Joványi Sándor. 11. Arra a helyre. 12. Középmamerikai köztársaság. 19. Nagy német folyó. 21. Azonos mássalhangzók. 25. Magyar Labdarúgók Szövetségének betűjele — kiejtve. 28. Boka magánhangzó. 31. Gleceser eredetű tó az Alpok déli lábánál. 34. Elvét. 36. Az olaszok zsrja. 39. Leány — becenév. 43. És — latinul. 45. Bilbao közepe. 46. Ormos János. 47. A tantal vegyjele.

Payper

A múlt számban közölt rejtvény helyes megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Tele van a város. 13. Á la mode. 14. Ágisz. 15. Nő. 16. Inas. 17. Mentő. 18. Csala. 20. Csongor. 22. Lel. 23. Ló. 24. Ess. 25. Bé. 26. Egina. 29. Tán. 30. Mi. 31. Északi. 33. Uny. 34. Etel. 36. Ip (pi). 37. Kas. 39. Zeg. 40. Amikor. 42. Né. 43. Enesé. 45. Tel Aviv. 47. Királyi palota.

Függőleges sorok: 1. Tánclemez. 2. Elősegíteni. 3. La. 4. Emil. 5. Vonalas. 6. Ada. 7. Nese (esen). 8. Vámosmikola. 9. Ágens. 10. Ring. 11. Ostobán. 12. Szórényi Éva. 19. Ali. 21. Se. 27. Nél. 28. Vapiti. 29. Tus. 32. Zim. 35. Eger. 38.

Aral. 40. Ael (Lea). 41. Kep. 42. Nit. 44. Sá (ás). 46. Vo.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszüke miatt csak a jutalmazottak teljes nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük. A keresztrejtvény helyes megfejtői közül Barcza Gábor, Sz., Zoltán Jenő, B., nyekkendőt, Sulya Irén, U., Tólas Aranka, K., púderkompaktot, Kiss Jenőné, Sz., bakelit szalvétatartót, Kiss Aranka, Bp., Seenger Elemér, Bp., Lőncsy Mihály, N. értékes könyvjutalmakat nyertek.